

**MEĐUNARODNI KRIVIČNI SUD
ZA BIVŠU JUGOSLAVIJU**

Predmet br. IT-02-60-T

**TUŽILAC
MEĐUNARODNOG SUDA**

PROTIV

**VIDOJA BLAGOJEVIĆA,
DRAGANA JOKIĆA**

IZMIJENJENA SPOJENA OPTUŽNICA

Tužilac Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, u skladu s ovlaštenjima iz člana 18 Statuta Međunarodnog suda, optužuje:

VIDOJA BLAGOJEVIĆA

za GENOCID; za istrebljivanje, ubistvo, progone i nehumana djela (prisilno premještanje) kao ZLOČINE PROTIV ČOVJEČNOSTI; te za ubistvo kao KRŠENJE ZAKONA I OBIČAJA RATOVANJA, kako slijedi; i

DRAGANA JOKIĆA

za istrebljivanje, ubistvo i progone kao ZLOČINE PROTIV ČOVJEČNOSTI; te za ubistvo kao KRŠENJE ZAKONA I OBIČAJA RATOVANJA, kako slijedi.

OPTUŽENI

5. **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** rođen je 22. juna 1950. u opštini Bratunac. U vojsci Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (JNA) napredovao je do čina potpukovnika. Dana 1. juna 1992., za vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, postao je komandant Zvorničke brigade, novoformirane jedinice Vojske Republike Srpske (VRS). Kasnije je služio u štabu Drinskog korpusa VRS-a, a nekoliko mjeseci 1993. vršio je dužnost načelnika štaba/zamjenika komandanta Bratunačke brigade. U maju 1995. imenovan je za komandanta 1. bratunačke lake pješadijske brigade (Bratunačka brigada). Njegova brigada bila je zadužena za obezbjeđenje teritorije uz sjevernu, istočnu i južnu granicu srebreničke “zaštićene zone” i direktno je učestvovala u samom zauzimanju srebreničke enklave. Kada je uhapšen u avgustu 2001., radio u je Generalštabu Vojske Republike Srpske.

NADREĐENOST / POLOŽAJ OPTUŽENOG

6. Za vrijeme napada VRS-a na “zaštićenu zonu” Srebrenica te ubijanja i pogubljenja muškaraca, bosanskih Muslimana, koje je uslijedilo, **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** bio je pukovnik i komandant 1. bratunačke lake pješadijske brigade, a u zoni odgovornosti Bratunačke brigade bio je prisutan i zapovijedao najmanje do 17. jula 1995.; nakon 17. jula, vodio je bataljon svojih vojnika u okviru operacije VRS-a u kojoj je VRS napao muslimansku enklavu u Žepi. Nakon pada Žepe, vratio se u bratunačku zonu odgovornosti, u kojoj je ostao do 22. septembra 1995. godine. Bratunačka brigada je toga dana pridodata Sarajevsko-romanijskom korpusu (SRK). Međutim, uprkos tome, on nije boravio isključivo u sektoru SRK-a nego se često vraćao u garnizon svoje brigade koji se nalazio u Bratuncu. Komandantom Bratunačke brigade ostao je do sredine 1996. godine, kada je prekomandovan u Glavni štab VRS-a, kojem je naziv kasnije promijenjen u Generalštab VRS-a.
7. Kao komandant brigade bio je odgovoran za planiranje, rukovođenje i nadzor aktivnosti svih potčinjenih formacija svoje brigade, u skladu s uputstvima koja je dobivao od svoje više komande na nivou korpusa i Glavnog štaba.

4. **PARAGRAF BRISAN**

5. **PARAGRAF BRISAN**

6. **PARAGRAF BRISAN**

7. **PARAGRAF BRISAN**

8. **PARAGRAF BRISAN**

9. **PARAGRAF BRISAN**

10. **PARAGRAF BRISAN**

11. PARAGRAF BRISAN

OPTUŽENI

12. **DRAGAN JOKIĆ** rođen je 20. avgusta 1957. u bosanskosrpskom selu Grbavci u opštini Zvornik. Pohađao je vojnu školu za podoficire i vojnu akademiju. Završio je obuku za komandanta bataljona u rodu inženjerije. Pripadnik Zvorničke brigade postao je na početku rata 1992. godine, kada je brigada formirana, i u njoj je ostao i poslije rata. U periodu na koji se odnosi ova izmijenjena spojena optužnica, bio je načelnik inženjerije 1. zvorničke pješadijske brigade u činu majora. Prije dolaska u pritvor u Hag je u činu potpukovnika služio u 5. korpusu VRS-a u Sokocu, u Bosni i Hercegovini.

POLOŽAJ OPTUŽENOG

13. U julu 1995., **DRAGAN JOKIĆ** je u činu majora obavljao dužnost načelnika inženjerije Zvorničke brigade. Kao načelnik inženjerije bio je član štaba Zvorničke brigade i savjetnik komandantu i načelniku štaba/zamjeniku komandanta Zvorničke brigade za pitanja koja se odnose na inženjeriju, kao što su radovi u svrhe odbrane, minerski radovi, izgradnja puteva i projekti koji uključuju iskopavanja. Bio je takođe odgovoran za planiranje, rukovođenje, organizovanje i nadzor aktivnosti inženjerijske čete Zvorničke brigade i imao ovlasti da inženjerijskoj četi izdaje naređenja kojima su se sprovodila naređenja komandanta i/ili načelnika štaba/zamjenika komandanta brigade.
14. Pored toga, **DRAGAN JOKIĆ** je bio dežurni oficir Zvorničke brigade tokom 24-satnog perioda dežurstva, od jutra 14. jula 1995. pa do jutra 15. jula 1995. godine. U tom svojstvu, bio je zadužen predstavnik komandanta odnosno načelnika štaba/zamjenika komandanta brigade te je za vrijeme ovog dežurstva boravio u štabu brigade. Tako su operativna naređenja više komande (Drinskog korpusa i Glavnog štaba) prenošena preko njega, a on je i ili sastavljao izvještaje Zvorničke brigade višoj komandi ili ih je prosljeđivao. U slučaju da su komandant ili načelnik štaba privremeno bili odsutni iz štaba za vrijeme dežurstva, dežurni oficir se starao o tome da njihova naređenja budu odaslata podređenima, te da se izvještaji tih podređenih dobivaju na vrijeme. Dežurni oficir je te izvještaje prosljeđivao komandantu odnosno načelniku štaba/zamjeniku komandanta, prema potrebi. Dežurni oficir je centralna tačka koordinacije i veze za zonu odgovornosti Zvorničke brigade.

OPŠTI NAVODI

15. Sve vrijeme na koje se odnosi ova optužnica u Republici Bosni i Hercegovini postojalo je stanje oružanog sukoba.
16. Sve predmetno vrijeme optuženi su bili obavezni pridržavati se zakona i običaja koji regulišu ratovanje.

17. Sve radnje i propusti koji se stavljaju na teret kao zločini protiv čovječnosti bili su dio rasprostranjenog odnosno sistematskog napada uperenog protiv civila bosanskih Muslimana, stanovnika Srebrenice i njene okoline.

ČINJENICE

18. Dana 12. maja 1992., Momčilo Krajišnik, predsjednik Narodne skupštine Republike Srpske, proglasio je sljedeću "ODLUKU O STRATEŠKIM CILJEVIMA SRPSKOG NARODA U BOSNI I HERCEGOVINI". Dana 26. novembra 1993. ova odluka je objavljena u Službenom glasniku Republike Srpske:

"Strateški ciljevi, odnosno prioriteti srpskog naroda u Bosni i Hercegovini su:

1. Državno razgraničenje od druge dve nacionalne zajednice.
  2. Koridor između Semberije i Krajine.
  3. Uspostavljanje koridora u dolini reke Drine, odnosno eliminisanje Drine kao granice između srpskih država.
  4. Uspostavljanje granica na rekama Uni i Neretvi.
  5. Podela grada Sarajeva na srpski i muslimanski deo i uspostavljanje u svakom od delova efektivne državne vlasti.
  6. Izlaz Republike Srpske na more."
19. Nakon izbijanja oružanog sukoba u Republici Bosni i Hercegovini u proljeće 1992., vojne i paravojne snage bosanskih Srba napale su i okupirale gradove, mjesta i sela u istočnom dijelu zemlje, uključujući i Zvornik, i učestvovala u kampanji etničkog čišćenja koja je imala za posljedicu masovni bijeg civila, bosanskih Muslimana, u enklave Srebrenica, Goražde i Žepa.
20. Dana 19. novembra 1992., general Ratko Mladić, komandant Glavnog štaba VRS-a, izdao je Direktivu op. br. 4. U jednom dijelu ova direktiva Drinskom korpusu nalaže da neprijatelju treba: "nanositi što veće gubitke i prisiliti ga da sa muslimanskim stanovništvom napusti prostore Birača, Žepe i Goražda. Prethodno ponuditi razoružavanje borbeno sposobnih i naoružanih muškaraca, a ako ne pristaje – uništiti ih".
21. Dana 16. aprila 1993., Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija, postupajući u skladu sa glavom VII Povelje Ujedinjenih nacija, usvojio je Rezoluciju br. 819, kojom se od svih strana u sukobu u Republici Bosni i Hercegovini traži da sa Srebrenicom i okolinom Srebrenice postupaju kao sa "zaštićenom zonom" koja se ne smije izlagati oružanim napadima bilo koje vrste niti ikakvom drugom činu neprijateljstva.
22. Dana 4. jula 1994., potpukovnik Slavko Ognjenović, tadašnji komandant Bratunačke brigade, objavio je svim pripadnicima Bratunačke brigade Informaciju, u čijem se za nas važnom dijelu kaže: "Vojsku RS moramo

neprekidno opreмати, obučavati, disciplinovati i pripremati za vršenje tog odlučujućeg zadatka – protjerivanje Muslimana iz enklave Srebrenica. Oko enklave Srebrenica nema povlačenja, već se mora ići naprijed. Neprijatelju treba zagorčavati život i činiti nemogućim privremeni opstanak u enklavi, da bi što prije organizovano masovno napustio enklavu, shvatajući da mu u njoj nema opstanka.”

23. Dana 8. marta 1995., Vrhovna komanda Oružanih snaga Republike Srpske izdala je Direktivu op. br. 07. U ovoj direktivi predsjednik Republike Srpske, Radovan Karadžić, VRS-u (konkretno Drinskom korpusu VRS-a) nalaže sljedeće: “... izvršiti potpuno fizičko odvajanje Srebrenice od Žepe, čime sprečiti i pojedinačno komuniciranje između ovih enklava. Svakodnevnim planskim i osmišljenim borbenim aktivnostima stvoriti uslove totalne nesigurnosti, nepodnošljivosti i besperspektivnosti daljnjeg opstanka i života mještana u Srebrenici i Žepi.”
24. Dana 2. jula 1995., u zapovesti za aktivna borbena dejstva kojom se naređuje napad na srebreničku enklavu, general Milenko Živanović je naredio da se napadom na enklavu mora postići da se ona “suzi na gradsko područje”. Dana 2. jula enklava je obuhvatala približno 58 kvadratnih kilometara, a gradsko područje enklave iznosilo je oko 2 (dva) kvadratna kilometra. Do 2. jula 1995., veliki broj Muslimana, stanovnika enklave, živio je van gradskog područja Srebrenice.
25. Dana 6. jula 1995. ili približno tog datuma, jedinice Drinskog korpusa granatirale su Srebrenicu i napale posmatračke punktove Ujedinjenih nacija unutar enklave na kojima su bili Nizozemci. Drinski korpus je nastavio sa napadima na srebreničku enklavu, uključujući granatiranje, do 11. jula 1995., kada su snage “Vukova sa Drine” Zvorničke brigade, Bratunačke brigade, 10. diverzantskog odreda i drugih jedinica VRS-a ušle u Srebrenicu.
26. Tokom nekoliko dana nakon ovog napada na Srebrenicu, snage VRS-a su zarobile, zatočile, po prijekom postupku pogubile i pokopale više od 7.000 muškaraca i mladića bosanskih Muslimana iz enklave Srebrenice, a djecu i žene, bosanske Muslimane, prisilno premjestile izvan enklave. Detalji o ovim događajima i uloga svakog od optuženih navedeni su u paragrafima koji slijede.

INDIVIDUALNA KRIVIČNA ODGOVORNOST

Direktna krivična odgovornost

27. Na osnovu člana 7(1) Statuta Međunarodnog suda, **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** i **DRAGAN JOKIĆ** individualno su odgovorni za krivična djela za koja ih tereti ova izmijenjena optužnica. **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** i **DRAGAN JOKIĆ** počinili su, planirali, poticali, naredili i na druge načine pomogli i podržali planiranje, pripremu i izvršenje ovih zločina za koje su okrivljeni, osim što je u odnosu na genocid **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** pomogao i podržao planiranje, pripremu i izvršenje ovih zločina. Kad u ovoj izmijenjenoj spojenoj optužnici koristi riječ “počinio”, tužilac ne želi da sugeriše da je optuženi nužno fizički i lično izvršio neki od zločina koji mu se stavljaju na teret. Ovi zločini se mogu “počiniti” učestvovanjem u udruženom zločinačkom poduhvatu.

28. **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** podliježe krivičnoj odgovornosti i kao komandant, za radnje svojih podređenih, na osnovu člana 7(3) Statuta Međunarodnog suda, ako je znao ili je bilo razloga da zna da se njegovi podređeni spremaju da počine te radnje ili da su ih činili, a on nije preduzeo potrebne i razumne mjere da te radnje spriječi ili da kazni njihove počinioce.

29. **PARAGRAF BRISAN**

Udruženi zločinački poduhvat

30. **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** i **DRAGAN JOKIĆ**, zajedno sa drugim starješinama i jedinicama VRS-a i MUP-a navedenim u ovoj izmijenjenoj spojenoj optužnici, uključujući Momira Nikolića i Dragana Obrenovića bili su članovi i svjesni učesnici udruženog zločinačkog poduhvata, zajednički cilj kojeg je bio: žene i djecu prisilno premjestiti iz srebreničke enklave u Kladanj, 12. i 13. jula 1995.; te zarobiti, zatočiti, po prijekom postupku strijeljanjem pogubiti, pokopati i nanovo zakopati hiljade bosanskih Muslimana, muškaraca i mladića od 16 do 60 godina iz srebreničke enklave, u periodu od 12. jula 1995. do 19. jula 1995. ili približno do tog datuma. Posljednje poznato primarno pokapanje srebreničkih žrtava bilo je 19. jula 1995. ili približno tog datuma u Glogovi. Početni plan je bio da se po prijekom postupku pogubi više od 1.000 bosansko-muslimanskih muškaraca i mladića od 16 do 60 godina, izdvojenih iz grupe bosanskih Muslimana u Potočarima 12. i 13. jula. Dana 12. jula, taj plan je proširen i na pogubljenje po prijekom postupku preko 6.000 muškaraca i mladića od 16 do 60 godina zarobljenih iz kolone muškaraca bosanskih Muslimana koji su bježali iz srebreničke enklave, u periodu od 12. jula do približno 19. jula 1995. godine. Većina tih muškaraca i mladića iz kolone zarobljena je 13. jula 1995. na cesti Bratunac - Milići. Iako se ovaj udruženi zločinački poduhvat bavio organizovanim i sistematskim pogubljenjima, **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** i **DRAGAN JOKIĆ** mogli su predvidjeti da će snage VRS-a i MUP-a tokom i nakon udruženog zločinačkog poduhvata vršiti i oportunističke krivične radnje kakve su opisane u ovoj optužnici. Snage VRS-a i MUP-a takve su oportunističke krivične radnje izvršile u periodu od 12. jula 1995. do približno 1. novembra 1995. godine. Sprovođenje ovog udruženog zločinačkog poduhvata rezultiralo je pogubljenjem po prijekom postupku približno 7.000 muškaraca i mladića bosanskih Muslimana iz srebreničke enklave.

31. **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** i **DRAGAN JOKIĆ** imali su krivičnu namjeru i stanje svijesti koji se traže za počinjenje pojedinačnih zločina za koje su okrivljeni u ovoj izmijenjenoj spojenoj optužnici, a njihovi postupci značajno su pomogli i pospješili počinjenje tih zločina. Učešće svakog od optuženih u udruženom zločinačkom poduhvatu, te konkretne radnje i odgovornosti opisane u ovoj izmijenjenoj spojenoj optužnici, zadovoljavaju elemente koji se traže za nalaz da su, u smislu člana 7(1) Statuta Međunarodnog suda, **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** i **DRAGAN JOKIĆ** "počinili," "planirali", "poticali", "naredili" i na druge načine "pomogli i podržali" genocid, zločine protiv čovječnosti (uključujući ubistvo, progone, prisilno premještanje i nehumana djela), te ubistvo kao kršenje zakona i običaja ratovanja, osim što je u odnosu na genocid **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** "pomogao i podržao" ovaj zločin. Te konkretne radnje i odgovornosti **VIDOJA BLAGOJEVIĆA** i **DRAGANA JOKIĆA** opisane su u paragrafima 30, 35-36,

39 i 40-51 ove izmijenjene spojene optužnice. Pored toga, **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** je znao ili je bilo razloga da zna da će njegovi podređeni učestvovati i da jesu učestvovali u tim krivičnim radnjama, a nije preduzeo potrebne i razumne mjere da te radnje spriječi ili da kazni njihove počinioce.

32. Udruženi zločinački poduhvat, kojeg su **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** i **DRAGAN JOKIĆ** bili članovi i ključni učesnici, začeli su i zamislili general Ratko Mladić i drugi 11. i 12. jula 1995. godine, a sproveli i izvršili pripadnici snaga VRS-a i MUP-a, u vremenskom periodu i sredstvima navedenim u ovoj izmijenjenoj spojenoj optužnici.
33. Među članovima ovog udruženog zločinačkog poduhvata bili su: general Ratko Mladić, komandant VRS-a; general Milenko Živanović, komandant Drinskog korpusa do oko 20:00 sati 13. jula 1995.; general Radislav Krstić, načelnik štaba/zamjenik komandanta do oko 20:00 sati 13. jula 1995., a od tog trenutka komandant Drinskog korpusa; pukovnik Ljubiša Beara, načelnik bezbjednosti Glavnog štaba VRS-a; pukovnik Vujadin Popović, pomoćnik komandanta za bezbjednost Drinskog korpusa; **VIDOJE BLAGOJEVIĆ**, komandant Bratunačke brigade; pukovnik Vinko Pandurević, komandant Zvorničke brigade; **DRAGAN JOKIĆ**, načelnik inženjerije Zvorničke brigade, Dragan Obrenović, zamjenik komandanta i načelnik štaba Zvorničke brigade; Momir Nikolić, pomoćnik komandanta za bezbjednost i obavještajne poslove Bratunačke brigade i razni drugi pojedinci te vojne i policijske jedinice koje uključuju, ali se ne ograničavaju na sljedeće:

Jedinice Drinskog korpusa

Elementi Bratunačke brigade
Elementi Zvorničke brigade
Elementi Vlaseničke brigade
Elementi 5. inženjerijskog bataljona

Jedinice Glavnog štaba

Elementi 10. diverzantskog odreda
Elementi 65. zaštitnog puka

Jedinice MUP-a

Elementi "specijalne policije" Republike Srpske
Elementi bratunačke opštinske policije
Elementi miličke opštinske policije
Elementi zvorničke opštinske policije

Dana 11. jula 1995., četiri jedinice Ministarstva unutrašnjih poslova (MUP) stavljene su pod kontrolu VRS-a.

Kao pomoćnik komandanta (načelnik) za bezbjednost i obavještajne poslove Bratunačke brigade, Momir Nikolić je bio direktno podređen **VIDOJU BLAGOJEVIĆU**, komandantu Bratunačke brigade, koji je pak bio direktno

podređen generalu Radislavu Krstiću, komandantu Drinskog korpusa. Kao načelnik inženjerije Zvorničke brigade, **DRAGAN JOKIĆ** je bio direktno podređen Draganu Obrenoviću, načelniku štaba i zamjeniku komandanta Zvorničke brigade, koji je pak bio direktno podređen pukovniku Vinku Pandureviću, komandantu Zvorničke brigade, i generalu Krstiću. Detaljni pregled vojne strukture VRS-a prilaže se ovoj izmijenjenoj spojenoj optužnici kao Dodatak A.

34. Ovi navodi u vezi s individualnom krivičnom odgovornošću, uključujući navode iz paragrafa o udruženom zločinačkom poduhvatu, ponovno se navode i uključuju u svaku od optužbi koje slijede.

OPTUŽBE

TAČKA 1B

(Genocid)

Svojim radnjama i propustima opisanim u paragrafima koji slijede, **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** je počinio:

TAČKA 1B: Genocid, kažnjiv po članovima 4(3)(e), 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda.

35. U periodu od 11. jula 1995. do 1. novembra 1995., **VIDOJE BLAGOJEVIĆ**, svjestan namjere učesnika udruženog zločinačkog poduhvata da se uništi dio naroda bosanskih Muslimana kao nacionalne, etničke ili vjerske grupe:
- (a) pomogao je i podržao lišavanje života članova grupe pogubljenjem po prijekom postupku, kako je opisano u paragrafima 30, 35-36, 39 i 40-51; i
  - (b) pomogao je i podržao nanošenje teške tjelesne ili duševne povrede pripadnicima grupe.
36. Po osnovu svojih funkcija komandanta Bratunačke brigade, **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** bio je odgovoran za sve zarobljenike zarobljene, zatočene ili ubijene u zoni odgovornosti Bratunačke brigade, uključujući i one zarobljenike koji su bili zarobljeni u zoni Bratunačke brigade i zatim sa njihovim znanjem transportirani u zonu Zvorničke brigade na daljnje zatočenje i pogubljenje. Po osnovu svoje funkcije zamjenika komandanta i funkcije vršioca dužnosti komandanta Zvorničke brigade, kako je opisano u ovoj izmijenjenoj spojenoj optužnici, Dragan Obrenović je imao odgovornost za sve zarobljenike zarobljene, zatočene ili ubijene u zoni Zvorničke brigade, uključujući i one zarobljenike koji su bili zarobljeni u zoni Bratunačke brigade i zatim ubijeni u zoni Zvorničke brigade. U svojstvu načelnika štaba, kako je opisano u ovoj izmijenjenoj spojenoj optužnici, Dragan Obrenović je bio odgovoran za omogućavanje planiranja, kontrole, nadzora, organiziranja i izvođenja cjelokupne operacije. Kao načelnik inženjerije Zvorničke brigade, **DRAGAN JOKIĆ** je pomagao u planiranju, nadzoru, organiziranju i izvođenju pokapanja vezanih za ovu operaciju ubijanja. Kao dežurni oficir brigade za dan 14. i 15. jula 1995., **DRAGAN JOKIĆ** je pomagao u koordinaciji veza među starješinama i komandama VRS-a u vezi sa transportom, zatočenjem, pogubljenjem i pokapanjem srebreničkih Muslimana, te je nadređenima davao ili prosljeđivao izvještaje i ažurirane informacije o toku ove operacije ubijanja u cjelini.
37. Odmah nakon pada Srebrenice 11. jula 1995., više starješine VRS-a, među kojima su bili i Ratko Mladić i Radislav Krstić, obavili su pregled grada. Tom prilikom Ratko Mladić je izjavio da je "napokon došao trenutak da se ... Turcima osvetimo na ovom prostoru".
38. Hiljade bosanskih Muslimana iz enklave, uključujući žene, djecu i nešto muškaraca, pobjegle su 11. jula 1995. u bazu UN-a u Potočarima i zatražile zaštitu Nizozemskog bataljona. Istovremeno, približno 15.000 muškaraca, bosanskih

Muslimana iz enklave, uz nešto žena i djece, okupili su se uveče 11. jula 1995. u selima Šušnjari i Jaglići i krenuli u zbjeg krećući se u ogromnoj koloni kroz šumu u pravcu Tuzle. Približno jednu trećinu ove grupe činila su naoružana vojna lica bosanski Muslimani. Ostali su bili civili i nenaoružana vojna lica.

39. Uveče 11. jula i ujutro 12. jula, Ratko Mladić i druge starješine VRS-a sazvali su tri presudna sastanka u hotelu "Fontana" u Bratuncu, u vezi sa daljnjom sudbinom izbjeglica koje su izbjegle u Potočare. Na prvom sastanku, održanom 11. jula oko 20:00 sati, Ratko Mladić se sastao s drugim pripadnicima VRS-a, među kojima je bio i Momir Nikolić, i sa komandom Nizozemskog bataljona. Na tom prvom sastanku Ratko Mladić je zastrašivao komandanta Nizozemskog bataljona i prijetio mu. Drugi sastanak su sazvali Ratko Mladić, Radislav Krstić i drugi pripadnici VRS-a 11. jula oko 23:00 sata, a prisustvovali su mu članovi komande Nizozemskog bataljona i predstavnici bosanskih Muslimana izbjeglih u Potočare. Na tom drugom sastanku, Ratko Mladić je predstavnike bosanskih Muslimana upozorio da njihov narod može ili "opstati ili nestati". Na trećem sastanku, koji su Ratko Mladić, Radislav Krstić i drugi predstavnici VRS-a i civilni predstavnici bosanskih Srba sazvali 12. jula 1995. oko 10:00 sati, a kojem su prisustvovali oficiri Nizozemskog bataljona i predstavnici izbjeglih bosanskih Muslimana, Ratko Mladić je objasnio da će nadgledati "evakuaciju" izbjeglica iz Potočara i da želi da vidi sve vojno sposobne muškarce bosanske Muslimane kako bi se mogla izvršiti provjera da li među njima eventualno ima ratnih zločinaca. Na sastancima u hotelu "Fontana" u periodu od večeri 11. jula do ranog jutra 12. jula 1995., razrađen je plan za transport izbjeglog civilnog stanovništva iz Potočara. Svojim prisustvom na tim sastancima i svojim djelovanjem u Potočarima nakon toga, Momir Nikolić je učestvovao u planiranju i provođenju prisilnog premještanja civila iz Potočara.
40. Izbjegli bosanski Muslimani su ostali u Potočarima i okolini Potočara od 11. jula do 13. jula 1995., a za to vrijeme terorizali su ih pripadnici VRS-a i MUP-a. Izdvajanje muškaraca odvijalo se u prisustvu Momira Nikolića.
41. Dana 12. jula 1995. ili približno tog datuma, u prisustvu Ratka Mladića, Radislava Krstića, Momira Nikolića i drugih, u blizinu vojne baze UN-a u Potočarima stiglo je približno 50 do 60 autobusa i kamiona. Ubrzo nakon dolaska ovih vozila, počeo je proces prisilnog premještanja žena i djece bosanskih Muslimana. Kad su bosanski Muslimani, žene, djeca i muškarci, počeli ulaziti u autobuse i kamione, vojnici VRS-a i/ili MUP-a odvojili su preko 1.000 muškaraca bosanskih Muslimana od žena i djece i te muškarce 12. i 13. jula 1995. prevezli na mjesta privremenog zatočenja u Bratuncu. Momir Nikolić je bio prisutan i na dužnosti u Potočarima u tom periodu i učestvovao je u izdvajanju i transportu bosanskih Muslimana.
42. Počev oko 12. jula 1995. pa nadalje tokom cijelog perioda organizovanih pogubljenja, pripadnici VRS-a i MUP-a oduzimali su i uništavali ličnu imovinu i predmete u vlasništvu zarobljenih muškaraca bosanskih Muslimana, uključujući njihove lične dokumente i dragocjenosti. To oduzimanje i uništavanje lične imovine i predmeta odvijalo se u vrijeme dok je Momir Nikolić bio prisutan u Potočarima pod komandom i kontrolom **VIDOJA BLAGOJEVIĆA**, na raznim punktovima zarobljavanja i prikupljanja na cesti Bratunac – Milići, te na raznim

mjestima pogubljenja. Pored toga, tokom tih dana koje su proveli u zatočeništvu čekajući pogubljenje, zarobljenici u Potočarima i u Bratuncu nisu dobivali hranu ni medicinsku pomoć, a niti bilo kakve značajnije količine vode.

Oportunističko ubijanje u Potočarima

43. Starješine i vojnici VRS-a i MUP-a su 12. i 13. jula 1995. u Potočarima oportunistički ubili određen broj bosanskih Muslimana. Ta oportunistička ubistva dogodila su se kao prirodna i predvidiva posljedica udruženog zločinačkog poduhvata koji je odmicao. Prije nego što su ubijeni, ti bosanski Muslimani su bili zarobljeni u Potočarima. Momir Nikolić je lično nadzirao postupanje sa zarobljenicima u Potočarima i u tom je periodu bio prisutan i na dužnosti u Potočarima, zajedno s pripadnicima Drinskog korpusa, Bratunačke brigade i MUP-a. Oportunističko ubijanje u Potočarima je za posljedicu imalo sljedeće:

- a) Dana 12. jula, u šumi pored baze UN-a, na budačkoj strani glavne ceste, pronađena su tijela devet muškaraca, bosanskih Muslimana, koji su bili ustrijeljeni.
- b) Dana 12. jula, na oko sedamsto metara od baze UN-a, u potoku iza "bijeke kuće", pronađena su tijela devet ili deset muškaraca, bosanskih Muslimana.
- c) Ujutro 13. jula, u potoku pored baze UN-a u Potočarima, pronađena su tijela šest žena, bosanskih Muslimanki, i pet muškaraca, bosanskih Muslimana.
- d) Dana 13. jula, jedan muškarac, bosanski Musliman, odveden je iza jedne zgrade pored "bijeke kuće" i pogubljen po prijekom postupku.

44. U periodu od 12. jula do oko 17. jula 1995., snage VRS-a i MUP-a zarobile su oko 6.000 muškaraca, bosanskih Muslimana iz kolone muškaraca koji su bježali iz srebreničke enklave, ili su im se oni sami predali. Momir Nikolić je 13. jula 1995. bio prisutan na cesti Bratunac-Milići i učestvovao je u zarobljavanju i zatočavanju zarobljenih bosanskih Muslimana u toj zoni. Izuzev onih zarobljenika koji su direktno prevezeni na mjesta pogubljenja, zarobljenici uhvaćeni iz kolone 13. jula 1995. odvedeni su na ista mjesta privremenog zatočenja u Bratuncu i njegovoj okolini kao i muškarci izdvojeni u Potočarima.

Oportunističko ubijanje u Bratuncu

45. Oficiri i vojnici VRS-a i MUP-a su oportunistički ubili određen broj bosansko-muslimanskih zarobljenika privremeno zatočenih u Bratuncu u školama, zgradama i vozilima parkiranim uz cestu. Ta oportunistička ubistva dogodila su se kao prirodna i predvidiva posljedica udruženog zločinačkog poduhvata. Ta oportunistička ubistva dogodila su se između 12. jula i približno 15. jula 1995., na raznim mjestima u Bratuncu, odnosno:

- a) Počev od približno 22:00 sata dana 12. jula pa do 13. jula, više od 50 muškaraca, bosanskih Muslimana, odvedeno je iz hangara iza Osnovne škole "Vuk Karadžić" u Bratuncu i pogubljeno po prijekom postupku.

- b) Dana 13. jula, približno u 21:30 sati, dva muškarca, bosanska Muslimana, skinuta su sa kamiona u samom mjestu Bratuncu, odvedena u obližnju garažu i po prijekom postupku pogubljena.
- c) Uveče 13. jula, jedan mentalno retardirani muškarac, bosanski Musliman, izveden je iz autobusa parkiranog pred Osnovnom školom "Vuk Karadžić" u Bratuncu i pogubljen po prijekom postupku.
- d) Tokom dana 13. jula, jednog bosanskog Muslimana su tukli puškom u predjelu glave u školi "Vuk Karadžić" i nakon toga ga odveli i po prijekom postupku pogubili. Tokom dana 13. jula po prijekom postupku su pogubljeni i mnogi drugi muškarci bosanski Muslimani zatočeni u osnovnoj školi "Vuk Karadžić".
- e) Uveče 13. jula, četiri mladića bosanska Muslimana odvedena su sa lokacije škole "Vuk Karadžić" i po prijekom postupku pogubljena.
- f) U periodu od 13. jula uveče do jutra 15. jula, muškarce bosanske Muslimane su učestalo i dosljedno odvodili sa lokacije Osnovne škole "Vuk Karadžić" i po prijekom postupku pogubljivali.

Oni zarobljenici bosanski Muslimani koji su preživjeli privremeno zatočenje u Bratuncu odvezeni su u periodu od 13. do 15. jula 1995. u zonu Zvornika na daljnje zatočenje i pogubljenje. Pripadnici čete Vojne policije Bratunačke brigade, pod komandom i kontrolom **VIDOJA BLAGOJEVIĆA**, učestvovali su u stražama koje su čuvale te zarobljenike i pratile ih na mjesta u zoni odgovornosti Zvorničke brigade gdje će oni biti držani i pogubljeni. Momir Nikolić je rukovodio i koordinirao vod Vojne policije Bratunačke brigade u pogledu pitanja vezana za transport, zatočenje i pogubljenje zarobljenika pod starješinstvom **VIDOJA BLAGOJEVIĆA**, komandanta brigade. Kao zamjenik komandanta Zvorničke brigade, Dragan Obrenović je bio odgovoran za izviđanje i određivanje mjesta za to zatočenje i pogubljenje, te za pripreme za prihvata hiljada zarobljenika u zoni odgovornosti svoje brigade.

Organizovana masovna pogubljenja

46. Tokom sedam dana, u periodu od 12. jula do oko 19. jula 1995., snage VRS-a i MUP-a učestvovali su u planiranom i organizovanom masovnom pogublivanju i pokapanju hiljada zarobljenih bosansko-muslimanskih muškaraca iz srebreničke enklave. Ta operacija organizovanog ubijanja širokih razmjera odvijala se na raznim mjestima u Srebrenici, Bratuncu, Zvorniku i njihovoj okolini, uključujući sljedeće:
- 46.1 **Potočari:** Dana 12. jula 1995., između fabrike cinka i "Alijine kuće", vojnici VRS-a i/ili MUP-a po prijekom postupku su, odrublivanjem glava, pogubili približno osamdeset do stotinu muškaraca bosanskih Muslimana. Tijela su zatim odvezena kamionom. Momir Nikolić se 12. jula 1995. godine nalazio u Potočarima, nedaleko od "Alijine kuće".
  - 46.2 **Rijeka Jadar:** Dana 13. jula 1995. oko 11:00 sati, malo odjeljenje vojnika među kojima je bio najmanje jedan policajac iz bratunačke policije (MUP

Bratunac), radeći zajedno sa pojedincima i jedinicama VRS-a i/ili MUP-a, zarobilo je približno 16 muškaraca bosanskih Muslimana iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave, prevezlo ih iz Konjević Polja na jedno mjesto na osami na obali Jadra i po prijekom postupku pogubilo 15 od njih 16. Jedan je bio samo ranjen i uspio je da pobjegne.

- 46.3 **Dolina Cerske:** Dana 13. jula 1995. u ranim popodnevrim satima, vojnici VRS-a i/ili MUP-a prevezli su oko 150 muškaraca bosanskih Muslimana na jedno mjesto uz neasfaltirani put u dolini Cerske, udaljeno oko 3 (tri) kilometra od Konjević Polja, po prijekom ih postupku pogubili i pomoću teške mehanizacije zatrpali zemljom.
- 46.4 **Skladište u Kravici:** Dana 13. jula 1995. u ranim večernjim satima, vojnici VRS-a i/ili MUP-a po prijekom postupku su pogubili preko 1.000 muškaraca bosanskih Muslimana zatočenih u velikom skladištu u selu Kravica. Za ubijanje bosanskih Muslimana u skladištu vojnici su koristili automatsko oružje, ručne bombe i drugo oružje. Između 14. i 16. jula 1995., stigla je teška mehanizacija i tijela žrtava prebacila u dvije velike masovne grobnice u obližnjim selima Glogova i Ravnice. U toj operaciji uklanjanja i pokapanja tijela učestvovali su vojnici Zvorničke brigade pod rukovođenjem **DRAGANA JOKIĆA**. Pojam "rukovođenje" kako se koristi u ovom i narednim paragrafima uključuje planiranje, nadziranje, organizovanje i izvršenje.
- 46.5 **Tišća:** Cijelog dana 13. jula 1995., vojnici VRS-a i/ili MUP-a prevozili su žene i djecu bosanske Muslimane, koji su u Potočarima bili odvojeni od muških članova svojih porodica, u Luke, selo u blizini Tišće. Vojnici VRS-a iz Vlaseničke brigade Drinskog korpusa odabrali su i izdvojili iz te grupe u Tišći nešto preostalih muškaraca i mladića bosanskih Muslimana, te neke od žena, bosanskih Muslimanki, dok su ostatak grupe prisilno premjestili na bosansko-muslimansku teritoriju. Tokom cijelog dana 13. jula 1995., vojnici VRS-a su izdvojene muškarce i žene, bosanske Muslimane, tjerali pješice do obližnje škole, gdje su ih vrijeđali i napadali. Uveče 13. jula 1995. ili približno u to vrijeme i tokom dana 14. jula 1995., vojnici VRS-a i/ili MUP-a su 25 muškaraca bosanskih Muslimana iz škole ukrkali u kamion, odvezli ih na obližnji pašnjak na osami i po prijekom ih postupku pogubili automatskim oružjem.
- 46.6 **Orahovac (kod Lažeta):** U kasnim večernjim satima 13. jula i tokom dana 14. jula 1995., pripadnici voda Vojne policije Bratunačke brigade, radeći zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama, prevezli su iz Bratunca i njegove okoline u školu u Grbavcima u selu Orahovac stotine muškaraca bosanskih Muslimana. To su bili muškarci bosanski Muslimani zarobljeni iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave ili izdvojeni u Potočarima. Dana 14. jula 1995., pripadnici VRS-a, među kojima su bili pripadnici čete Vojne policije Zvorničke brigade pod komandom i kontrolom Dragana Obrenovića, čuvali su muškarce bosanske Muslimane zatočene u školi u Grbavcima i stavili im poveze na oči. U ranim popodnevrim satima 14. jula 1995., pripadnici VRS-a te su muškarce bosanske Muslimane iz škole u Grbavcima odvezli na obližnje polje, gdje

su lica među kojima su bili i pripadnici 4. bataljona Zvorničke brigade pod komandom i kontrolom Dragana Obrenovića, naredila zarobljenicima da siđu s kamiona i po prijekom ih postupku pogubila automatskim oružjem. Ubijeno je približno 1.000 muškaraca bosanskih Muslimana. Dana 14. i 15. jula 1995., pripadnici inženjerske čete Zvorničke brigade, pod rukovođenjem **DRAGANA JOKIĆA**, teškom su mehanizacijom žrtve pokapali u masovne grobnice na samom mjestu pogubljenja dok su pogubljenja i dalje trajala. Uveče 14. jula, mjesta pokapanja osvjetljavala su tokom pogubljenja svjetla inženjerske mehanizacije.

- 46.7 **Škola u Petkocima:** Dana 14. jula 1995., pripadnici VRS-a i/ili MUP-a prevezli su približno 1.000 muškaraca bosanskih Muslimana sa mjesta zatočenja u Bratuncu i okolini do škole u Petkocima. To su bili muškarci bosanski Muslimani zarobljeni iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave ili izdvojeni u Potočarima. Dana 14. jula i u ranim jutarnjim satima 15. jula 1995., pripadnici VRS-a i/ili MUP-a udarali su, tukli, fizički zlostavljali i pucali iz automatskog oružja u muškarce bosanske Muslimane zatočene u toj školi. Kao zamjenik komandanta Zvorničke brigade koji je u odsutnosti komandanta preuzeo komandu nad brigadom, Dragan Obrenović vršio je dužnosti komandovanja, kontrole i koordinacije u vezi sa zatočenjem zarobljenika u školi u Petkocima.
- 46.8 **Brana kod Petkovaca:** Uveče 14. jula 1995. ili približno u to vrijeme, te u ranim jutarnjim satima 15. jula 1995., pripadnici VRS-a iz Zvorničke brigade pod komandom i kontrolom Dragana Obrenovića, uključujući vozače i kamione iz 6. pješadijskog bataljona Zvorničke brigade, prevezli su preživjele iz grupe od približno 1.000 muškaraca bosanskih Muslimana iz škole u Petkocima do jednog mjesta ispod brane kod Petkovaca. Vojnici VRS-a ili MUP-a su ih okupili ispod brane i po prijekom ih postupku pogubili automatskim oružjem. Ujutro 15. jula 1995., pripadnici VRS-a iz inženjerske čete Zvorničke brigade, radeći pod rukovođenjem **DRAGANA JOKIĆA**, te zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama, pomoću rovokopača i druge teške mehanizacije pokapali su žrtve dok su pogubljenja i dalje trajala.
- 46.9 **Škola u Pilici:** Dana 14. i 15. jula 1995. ili približno tih datuma, pripadnici VRS-a i/ili MUP-a prevezli su približno 1.200 muškaraca bosanskih Muslimana sa mjesta zatočenja u Bratuncu do škole u Pilici. To su bili muškarci bosanski Muslimani zarobljeni iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave ili izdvojeni u Potočarima. Dana 14. i 15. jula 1995. ili približno tih datuma, vojna lica, pripadnici VRS-a, automatskim oružjem su po prijekom postupku pogubila mnoge od muškaraca bosanskih Muslimana dovezenih do škole ili u njoj zatočenih. Dana 17. jula 1995., pripadnici VRS-a iz bataljona "R" Zvorničke brigade, pod starješinstvom Dragana Obrenovića u svojstvu načelnika štaba Zvorničke brigade, pokupili su leševe žrtava iz škole u Pilici i prevezli ih na Vojnu ekonomiju Branjevo. Dana 17. jula 1995., inženjerska četa Zvorničke brigade, pod rukovođenjem **DRAGANA JOKIĆA**, te zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama, pokopala je žrtve pogubljenja iz škole u Pilici u masovnu grobnicu na Vojnoj ekonomiji Branjevo.

- 46.10 **Vojna ekonomija Branjevo:** Ujutro 16. jula 1995., pripadnici VRS-a su preostale ljude iz grupe od približno 1.200 muškaraca bosanskih Muslimana iz škole u Pilici autobusom prevezli na Vojnu ekonomiju Branjevo. To su bili muškarci bosanski Muslimani zarobljeni iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave ili izdvojeni u Potočarima. Nakon što su ti muškarci bosanski Muslimani dovezeni na Vojnu ekonomiju Branjevo, po prijekom su ih postupku strijeljanjem iz automatskog oružja pogubili pripadnici 10. diverzantskog odreda i elemenata Bratunačke brigade pod komandom i kontrolom **VIDOJA BLAGOJEVIĆA**, radeći zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama. Dana 17. jula 1995., pripadnici VRS-a iz inženjerske čete Zvorničke brigade, pod starješinstvom Dragana Obrenovića u svojstvu načelnika štaba Zvorničke brigade i pod rukovođenjem **DRAGANA JOKIĆA**, te zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama, pokopali su stotine žrtava u obližnju masovnu grobnicu.
- 46.11 **Dom kulture u Pilici:** Dana 16. jula 1995., pripadnici VRS-a iz Bratunačke brigade, pod komandom i kontrolom **VIDOJA BLAGOJEVIĆA**, otišli su do obližnjeg sela Pilica da bi, radeći zajedno sa drugim pripadnicima VRS-a i/ili MUP-a, po prijekom postupku, automatskim oružjem, pogubili približno 500 muškaraca u zgradi Doma kulture u Pilici. To su bili muškarci bosanski Muslimani zarobljeni iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave ili izdvojeni u Potočarima. Dana 17. jula 1995., pripadnici VRS-a iz bataljona "R" Zvorničke brigade, pod starješinstvom Dragana Obrenovića u svojstvu načelnika štaba Zvorničke brigade, pokupili su leševe žrtava iz Doma kulture u Pilici i prevezli ih na Vojnu ekonomiju Branjevo. Dana 17. jula 1995., inženjerska četa Zvorničke brigade, pod starješinstvom Dragana Obrenovića u svojstvu načelnika štaba Zvorničke brigade i rukovođenjem **DRAGANA JOKIĆA**, učestvovala je u pokapanju žrtava pogubljenja iz škole u Pilici u masovnu grobnicu na Vojnoj ekonomiji Branjevo.
- 46.12 **Kozluk:** Dana 16. jula 1995. ili prije tog datuma, vojnici VRS-a i/ili MUP-a, radeći zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama, prevezli su oko 500 muškaraca bosanskih Muslimana na jedno mjesto na osami u blizini Kozluka, koje se nalazilo u zoni odgovornosti Zvorničke brigade, i po prijekom ih postupku pogubili automatskim oružjem. To su bili muškarci bosanski Muslimani zarobljeni iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave ili izdvojeni u Potočarima. Dana 16. jula 1995., vojnici VRS-a iz inženjerske čete Zvorničke brigade, pod starješinstvom Dragana Obrenovića u svojstvu načelnika štaba Zvorničke brigade i pod rukovođenjem **DRAGANA JOKIĆA**, zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama, pokopali su žrtve pogubljenja u obližnju masovnu grobnicu.

Oportunističko ubijanje u zonama Bratunačke i Zvorničke brigade

47. I tokom i nakon kampanje organizovanih pogubljenja, pripadnici VRS-a i MUP-a oportunistički su ubijali zarobljene muškarce, bosanske Muslimane iz srebreničke enklave, što je trajalo sve do oko 1. novembra 1995. godine. To oportunističko ubijanje, koje je bilo prirodna i predvidiva posljedica udruženog zločinačkog

poduhvata, kojeg su **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** i **DRAGAN JOKIĆ** bili ključni članovi i učesnici, odvijalo se u zonama odgovornosti i Bratunačke i Zvorničke brigade. Oportunističko ubijanje u zonama Bratunačke i Zvorničke brigade uključuje sljedeće:

Zona Bratunačke brigade

- 47.1 Nova Kasaba: Negdje od 13. jula pa do 27. jula 1995., pripadnici VRS-a i/ili MUP-a zarobili su i pogubili 33 muškarca bosanska Muslimana iz kolone u bijegu iz srebreničke enklave. Najmanje 26 od ovih žrtava bile su pogubljene po prijekom postupku nakon što su ih stavili u dvije nedugo prije toga iskopane grobnice. Dvadeset sedmorici od ta 33 muškarca ruke su prilikom pogubljenja bile vezane na leđima. Te grobnice su bile u blizini sela Nova Kasaba.
- 47.2 Konjević Polje: Negdje od 13. jula pa do 27. jula 1995., vojnici VRS-a i/ili MUP-a zarobili su dva muškarca bosanska Muslimana iz kolone, stavili ih u jamu u blizini sela Konjević Polje, po prijekom ih postupku pogubili i pokopali.
- 47.3 Glogova: Negdje od 17. jula pa do 27. jula 1995., vojnici VRS-a i/ili MUP-a zarobili su 12 muškaraca bosanskih Muslimana iz kolone, vezali ih u šest parova, sve ih ustrijelili pucanjem u glavu i pokopali u masovnu grobnicu u blizini sela Glogova.
- 47.4 Supermarket u Kravici: Tokom noći 13. jula na 14. jula, kod supermarketa u Kravici, jedan vojnik VRS-a ili MUP-a stavio je cijev svoje puške jednom zarobljenom bosanskom Muslimanu u usta i po prijekom ga postupku pogubio. U istom periodu, vojnici VRS-a i/ili MUP-a takođe su udarali, tukli kundacima i po prijekom postupku pogubili zarobljene bosanske Muslimane koji su bili zatočeni u kamionima kod supermarketa. Svi ti zarobljenici bili su zarobljeni iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave ili izdvojeni u Potočarima.
- 47.5 Bratunačka brigada: Negdje od 12. jula pa do 1. novembra 1995., snage MUP-a su zarobile šest muškaraca bosanskih Muslimana iz Srebrenice, predale ih na ispitivanje pripadnicima bezbjednosti iz Bratunačke brigade pod komandom i kontrolom VIDOJA BLAGOJEVIĆA i pod rukovođenjem Momira Nikolića, da bi zatim te ljude po prijekom postupku pogubila nepoznata lica. Jednog od tih ljudi (Rešida Sinanovića) zarobili su pripadnici MUP-a Republike Srpske (RS) i predali ga prije pogubljenja lično Momiru Nikoliću. Lični podaci te šestorice muškaraca bosanskih Muslimana su sljedeći:
- (a) Zazif AVDIĆ, od oca Rame, rođen 15. septembra 1954.
  - (b) Munib DEDIĆ, od oca Emina, rođen 26. aprila 1956.
  - (c) Aziz HUSIĆ, od oca Osmana, rođen 08. aprila 1966.
  - (d) Rešid SINANOVIĆ, od oca Rahmana, rođen 15. oktobra 1949.
  - (e) Mujo HUSIĆ, od oca Osmana, rođen 27. avgusta 1961.
  - (f) Hasib IBIŠEVIĆ, od oca Ibrahima, rođen 27. februara 1964.

Zona Zvorničke brigade

47.6 **Nezuk:** Dana 19. jula 1995., pripadnici VRS-a iz 16. brigade 1. krajiškog korpusa prepočinjeni Zvorničkoj brigadi, pod rukovođenjem Dragana Obrenovića u svojstvu načelnika štaba i shodno njegovom direktnom vodstvu, zarobili su desetak muškaraca bosanskih Muslimana iz kolone i po prijekom ih postupku pogubili automatskim oružjem na jednom mjestu u blizini Nezuka.

47.7 **Zvornička brigada:** Dana 19. jula 1995. ili oko tog datuma, snage VRS-a i/ili MUP-a su u zoni odgovornosti Zvorničke brigade zarobile sljedeća četiri muškarca, bosanska Muslimana iz kolone, i predale ih pripadnicima bezbjednosti Zvorničke brigade pod rukovođenjem Dragana Obrenovića u svojstvu načelnika štaba Zvorničke brigade:

- (a) Sakiba KIVIRIĆA, od oca Salka, rođenog 24. juna 1964.
- (b) Emina MUSTAFIĆA, od oca Rifeta, rođenog 7. oktobra 1969.
- (c) Fuada ĐJOZIĆA, od oca Senusije, rođenog 2. maja 1965.
- (d) Almira HALILOVIĆA, od oca Sulje, rođenog 25. avgusta 1980.

Dana 22. jula 1995., pripadnici Zvorničke brigade su te muškarce ispitivali, da bi ih neko vrijeme nakon toga po prijekom postupku pogubila nepoznata lica koja su radila zajedno sa pripadnicima bezbjednosti Zvorničke brigade.

47.8 **Zvornička brigada:** Dana 20. avgusta 1995., Džemaila SALIHOVIĆA, bosanskog Muslimana iz Srebrenice, zarobile su kod Kalesije snage Zvorničke brigade dok je pokušavao da pređe na teritoriju koju su držali Muslimani. Gospodina Salihovića su ispitivali pripadnici Zvorničke brigade pod rukovođenjem Dragana Obrenovića u svojstvu načelnika štaba Zvorničke brigade da bi ga neko vrijeme nakon toga po prijekom postupku pogubila nepoznata lica.

48. Od približno 18. jula pa do oko 1. novembra, u zonama Bratunačke i Zvorničke brigade, snage VRS-a i MUP-a zarobile su ili pobile još ljudi iz kolone bosanskih Muslimana.

49. Prije, za vrijeme i nakon ubijanja i masovnih pogubljenja koja su se odvijala od 12. jula do 1. novembra 1995., **VIDOJE BLAGOJEVIĆ**, kao komandant Bratunačke brigade, kako je već opisano u ovoj izmijenjenoj spojenoj optužnici, znao je ili je bilo razloga da zna da će njegovi podređeni učestvovati i da jesu učestvovali u tim krivičnim radnjama, a nije spriječio niti kaznio nikoga od onih koji su bili odgovorni za vršenje tih fizičkih zlostavljanja, pogubljenja i pokapanja u zoni odgovornosti Bratunačke i Zvorničke brigade.

50. **PARAGRAF BRISAN**

51. Od približno 1. avgusta 1995. pa do oko 1. novembra 1995., pripadnici VRS-a i MUP-a učestvovali su u organizovanim i opsežnim naporima da se prikriju

ubijanja i pogubljenja u zonama odgovornosti Zvorničke i Bratunačke brigade, tako što su nanovo zakapali tijela koja su otkopali iz primarnih masovnih grobnica na sljedećim lokacijama: Vojna ekonomija Branjevo, Kozluk, brana kod Petkovaca, Orahovac i Glogova; a prebacili su ih u sekundarne grobnice na: dvanaest lokacija uz "Čančarski put" (sa tijelima sa Vojne ekonomije Branjevo i iz Kozluka), četiri lokacije kod Liplja (sa tijelima sa brane kod Petkovaca), sedam lokacija kod Hodžića (sa tijelima iz Orahovca), te na sedam lokacija kod Zelenog Jadra (sa tijelima iz Glogove). Ta operacija ponovnog pokapanja bila je prirodna i predvidiva posljedica plana pogubljenja i primarnog pokapanja zamišljenog u udruženom zločinačkom poduhvatu. U toj operaciji ponovnog pokapanja učestvovala su snage inženjerske čete Zvorničke brigade pod rukovođenjem **DRAGANA JOKIĆA** te pod komandom, kontrolom i rukovođenjem Dragana Obrenovića. Dana 16. oktobra 1995., Momir Nikolić, pod komandom i kontrolom **VIDOJA BLAGOJEVIĆA**, učestvovao je u otkapanju i ponovnom zakapanju žrtava pogubljenja.

52. **PARAGRAF BRISAN**

53. **PARAGRAF BRISAN.**

54. Ponašanje **VIDOJA BLAGOJEVIĆA** ispunjava elemente koji se traže za pomaganje i podržavanje genocida, konkretno:

- a) da je optuženi neposredno i značajno doprineo počinjenju zločina,
- b) da zločin jeste počinjen, i
- c) da je optuženi bio svjestan toga da su osobe koje su počinile zločin imale namjeru da počine zločin u cilju pospješivanja namjere da se u cijelosti ili djelimično uništi jedna nacionalna, etnička, rasna ili vjerska grupa kao takva.

Te,

TAČKA 2 (Istrebljivanje)

Svojim radnjama i propustima opisanim u prethodnim paragrafima, **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** i **DRAGAN JOKIĆ** su počinili:

TAČKA 2: Istrebljivanje, **ZLOČIN PROTIV ČOVJEČNOSTI**, kažnjiv po članovima 5(b), 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda, pri čemu se **DRAGAN JOKIĆ** ne tereti po članu 7(3).

55. Ponašanje **VIDOJA BLAGOJEVIĆA** i **DRAGANA JOKIĆA** ispunjava četiri elementa koji se traže za istrebljivanje kao zločin protiv čovječnosti, konkretno:

- a) da je postojao oružani sukob,

- b) da su radnja ili propust optuženog ili podređenog, na način povezan sa rasprostranjenim ili sistematskim napadom usmjerenim protiv civilnog stanovništva, prouzrokovali smrt žrtve,
- c) da su radnja ili propust bili protivpravni, te iz namjere, svjesnog nehata ili grubog nehata, i
- d) da je optuženi bio svjestan šireg konteksta u kojem se odvija njegovo ponašanje.

Te,

TAČKA 3-4 (Ubistvo)

Svojim radnjama i propustima opisanim u prethodnim paragrafima, **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** i **DRAGAN JOKIĆ** su počinili:

TAČKA 3: Ubistvo, **ZLOČIN PROTIV ČOVJEČNOSTI**, kažnjiv po članovima 5(a), 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda, pri čemu se **DRAGAN JOKIĆ** ne tereti po članu 7(3).

56. Ponašanje **VIDOJA BLAGOJEVIĆA** i **DRAGANA JOKIĆA** ispunjava četiri elementa koji se traže za ubistvo kao zločin protiv čovječnosti, konkretno:

- a) da je postojao oružani sukob,
- b) da je optuženi, na način povezan sa rasprostranjenim ili sistematskim napadom usmjerenim protiv civilnog stanovništva, prouzrokovao smrt jedne ili više osoba,
- c) da je takvim ponašanjem optuženi imao namjeru da liši života ili nanese tešku povredu ispoljavajući bezobziru nebrigu za ljudski život, i
- d) da je optuženi bio svjestan šireg konteksta u kojem se odvija njegovo ponašanje.

Te,

TAČKA 4: Ubistvo, **KRŠENJE ZAKONA I OBIČAJA RATOVANJA**, kažnjivo po članovima 3, 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda, pri čemu se **DRAGAN JOKIĆ** ne tereti po članu 7(3).

57. Ponašanje **VIDOJA BLAGOJEVIĆA** i **DRAGANA JOKIĆA** ispunjava četiri elementa koji se traže za ubistvo kao kršenje zakona i običaja ratovanja, konkretno:

- a) da je postojao neksus između ubistva i oružanog sukoba,
- b) da je ponašanje optuženog prouzrokovalo smrt jedne ili više osoba,
- c) da je takvim ponašanjem optuženi imao namjeru da liši života ili nanese tešku povredu ispoljavajući bezobzirnu nebrigu za ljudski život, i
- d) da su žrtva ili žrtve bile osobe koje ne učestvuju aktivno u neprijateljstvima.

Te,

TAČKA 5 (Progoni)

Svojim radnjama i propustima navedenim u prethodnim paragrafima, **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** i **DRAGAN JOKIĆ** su počinili:

TAČKA 5: Progone na političkoj, rasnoj i vjerskoj osnovi, **ZLOČIN PROTIV ČOVJEČNOSTI**, uključujući ubistvo, okrutno i nehumano postupanje, terorisanje civilnog stanovništva, uništavanje lične imovine i prisilno premještanje (posljednje se ne odnosi na **DRAGANA JOKIĆA**), kažnjiv po članovima 5(h), 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda, pri čemu se **DRAGAN JOKIĆ** ne tereti po članu 7(3).

58. Ponašanje **VIDOJA BLAGOJEVIĆA** i **DRAGANA JOKIĆA** ispunjava četiri elementa koji se traže za progone kao zločin protiv čovječnosti, konkretno:

- a) da je postojao oružani sukob,
- b) da je optuženi, na način povezan sa rasprostranjenim ili sistematskim napadom usmjerenim protiv civilnog stanovništva, počinio radnje ili propuste nad žrtvom ili populacijom-žrtvom kršeći time neko osnovno odnosno temeljno ljudsko pravo,
- c) da je ponašanje optuženog imalo političku, rasnu ili vjersku osnovu, kao i traženu diskriminacionu namjeru, i
- d) da je optuženi bio svjestan šireg konteksta u kojem se odvija njegovo ponašanje.

59. Kao što je opisano u ovoj izmijenjenoj spojenoj optužnici, zločin progona počinjen je, izvršen i sproveden sljedećim sredstvima i načinom:

- a) ubistvom hiljada civila bosanskih Muslimana uključujući muškarce, žene, djecu i starce,
- b) okrutnim i nečovječnim postupanjem sa civilima bosanskim Muslimanima, uključujući teška premlaćivanja u Potočarima i u objektima za zatočavanje u Bratuncu i Zvorniku,

- c) terorisanjem civila bosanskih Muslimana u Srebrenici i u Potočarima,
- d) uništavanjem lične imovine i predmeta u vlasništvu bosanskih Muslimana,
i
- e) prisilnim premještanjem bosanskih Muslimana iz srebreničke enklave.

Te,

TAČKA 6
(Nehumana djela (Prisilno premještanje))

Svojim radnjama i propustima opisanim u paragrafima 2, 3, 18-20, 30, 31, 33 i 37-41,
VIDOJE BLAGOJEVIĆ je počinio:

TAČKA 6: Nehumana djela (prisilno premještanje), **ZLOČIN PROTIV**
ČOVJEČNOSTI, kažnjiv po članovima 5(i), 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda.

Dana 14. maja 2004.
U Hagu,
Nizozemska

/potpisano/
Carla Del Ponte,
tužilac

CR 21/05/04-

DODATAK B

**MEĐUNARODNI KRIVIČNI SUD
ZA BIVŠU JUGOSLAVIJU**

Predmet br. IT-02-60-T

**TUŽILAC
MEĐUNARODNOG SUDA**

PROTIV

**VIDOJA BLAGOJEVIĆA,
DRAGANA JOKIĆA**

IZMIJENJENA SPOJENA OPTUŽNICA

Tužilac Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, u skladu s ovlaštenjima iz člana 18 Statuta Međunarodnog suda, optužuje:

VIDOJA BLAGOJEVIĆA

za ~~SAUČESNIŠTVO U GENOCIDU~~; za istrebljivanje, ubistvo, progone i nehumana djela (prisilno premještanje) kao **ZLOČINE PROTIV ČOVJEČNOSTI**; te za ubistvo kao **KRŠENJE ZAKONA I OBIČAJA RATOVANJA, kako slijedi; i**

DRAGANA JOKIĆA

za istrebljivanje, ubistvo i progone kao **ZLOČINE PROTIV ČOVJEČNOSTI**; te za ubistvo kao **KRŠENJE ZAKONA I OBIČAJA RATOVANJA, kako slijedi.**

OPTUŽENI

1. **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** rođen je 22. juna 1950. u opštini Bratunac. U vojsci Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (JNA) napredovao je do čina potpukovnika. Dana 1. juna 1992., za vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, postao je komandant Zvorničke brigade, novoformirane jedinice Vojske Republike Srpske (VRS). Kasnije je služio u štabu Drinskog korpusa VRS-a, a nekoliko mjeseci 1993. vršio je dužnost načelnika štaba/zamjenika komandanta Bratunačke brigade. U maju 1995. imenovan je za komandanta 1. bratunačke lake pješadijske brigade (Bratunačka brigada). Njegova brigada bila je zadužena za obezbjeđenje teritorije uz sjevernu, istočnu i južnu granicu srebreničke “zaštićene zone” i direktno je učestvovala u samom zauzimanju srebreničke enklave. Kada je uhapšen u avgustu 2001., radio u je Generalštabu Vojske Republike Srpske.

NADREĐENOST / POLOŽAJ OPTUŽENOG

2. Za vrijeme napada VRS-a na “zaštićenu zonu” Srebrenica te ubijanja i pogubljenja muškaraca, bosanskih Muslimana, koje je uslijedilo, **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** bio je pukovnik i komandant 1. bratunačke lake pješadijske brigade, a u zoni odgovornosti Bratunačke brigade bio je prisutan i zapovijedao najmanje do 17. jula 1995.; nakon 17. jula, vodio je bataljon svojih vojnika u okviru operacije VRS-a u kojoj je VRS napao muslimansku enklavu u Žepi. Nakon pada Žepe, vratio se u bratunačku zonu odgovornosti, u kojoj je ostao do 22. septembra 1995. godine. Bratunačka brigada je toga dana pridodata Sarajevsko-romanijskom korpusu (SRK). Međutim, uprkos tome, on nije boravio isključivo u sektoru SRK-a nego se često vraćao u garnizon svoje brigade koji se nalazio u Bratuncu. Komandantom Bratunačke brigade ostao je do sredine 1996. godine, kada je prekomandovan u Glavni štab VRS-a, kojem je naziv kasnije promijenjen u Generalštab VRS-a.
3. Kao komandant brigade bio je odgovoran za planiranje, rukovođenje i nadzor aktivnosti svih potčinjenih formacija svoje brigade, u skladu s uputstvima koja je dobivao od svoje više komande na nivou korpusa i Glavnog štaba.
4. **PARAGRAF BRISAN**
5. **PARAGRAF BRISAN**
6. **PARAGRAF BRISAN**
7. **PARAGRAF BRISAN**
8. **PARAGRAF BRISAN**
9. **PARAGRAF BRISAN**
10. **PARAGRAF BRISAN**

11. PARAGRAF BRISAN

OPTUŽENI

12. **DRAGAN JOKIĆ** rođen je 20. avgusta 1957. u bosanskosrpskom selu Grbavci u opštini Zvornik. Pohađao je vojnu školu za podoficire i vojnu akademiju. Završio je obuku za komandanta bataljona u rodu inženjerije. Pripadnik Zvorničke brigade postao je na početku rata 1992. godine, kada je brigada formirana, i u njoj je ostao i poslije rata. U periodu na koji se odnosi ova izmijenjena spojena optužnica, bio je načelnik inženjerije 1. zvorničke pješadijske brigade u činu majora. Prije dolaska u pritvor u Hag je u činu potpukovnika služio u 5. korpusu VRS-a u Sokocu, u Bosni i Hercegovini.

POLOŽAJ OPTUŽENOG

13. U julu 1995., **DRAGAN JOKIĆ** je u činu majora obavljao dužnost načelnika inženjerije Zvorničke brigade. Kao načelnik inženjerije bio je član štaba Zvorničke brigade i savjetnik komandantu i načelniku štaba/zamjeniku komandanta Zvorničke brigade za pitanja koja se odnose na inženjeriju, kao što su radovi u svrhe odbrane, minerski radovi, izgradnja puteva i projekti koji uključuju iskopavanja. Bio je takođe odgovoran za planiranje, rukovođenje, organizovanje i nadzor aktivnosti inženjerijske čete Zvorničke brigade i imao ovlasti da inženjerijskoj četi izdaje naređenja kojima su se sprovodila naređenja komandanta i/ili načelnika štaba/zamjenika komandanta brigade.
14. Pored toga, **DRAGAN JOKIĆ** je bio dežurni oficir Zvorničke brigade tokom 24-satnog perioda dežurstva, od jutra 14. jula 1995. pa do jutra 15. jula 1995. godine. U tom svojstvu, bio je zaduženi predstavnik komandanta odnosno načelnika štaba/zamjenika komandanta brigade te je za vrijeme ovog dežurstva boravio u štabu brigade. Tako su operativna naređenja više komande (Drinskog korpusa i Glavnog štaba) prenošena preko njega, a on je i ili sastavljao izvještaje Zvorničke brigade višoj komandi ili ih je prosljeđivao. U slučaju da su komandant ili načelnik štaba privremeno bili odsutni iz štaba za vrijeme dežurstva, dežurni oficir se starao o tome da njihova naređenja budu odaslata podređenima, te da se izvještaji tih podređenih dobivaju na vrijeme. Dežurni oficir je te izvještaje prosljeđivao komandantu odnosno načelniku štaba/zamjeniku komandanta, prema potrebi. Dežurni oficir je centralna tačka koordinacije i veze za zonu odgovornosti Zvorničke brigade.

OPŠTI NAVODI

15. Sve vrijeme na koje se odnosi ova optužnica u Republici Bosni i Hercegovini postojalo je stanje oružanog sukoba.
16. Sve predmetno vrijeme optuženi su bili obavezni pridržavati se zakona i običaja koji regulišu ratovanje.

17. Sve radnje i propusti koji se stavljaju na teret kao zločini protiv čovječnosti bili su dio rasprostranjenog odnosno sistematskog napada uperenog protiv civila bosanskih Muslimana, stanovnika Srebrenice i njene okoline.

ČINJENICE

18. Dana 12. maja 1992., Momčilo Krajišnik, predsjednik Narodne skupštine Republike Srpske, proglasio je sljedeću "ODLUKU O STRATEŠKIM CILJEVIMA SRPSKOG NARODA U BOSNI I HERCEGOVINI". Dana 26. novembra 1993. ova odluka je objavljena u Službenom glasniku Republike Srpske:

"Strateški ciljevi, odnosno prioriteti srpskog naroda u Bosni i Hercegovini su:

1. Državno razgraničenje od druge dve nacionalne zajednice.
  2. Koridor između Semberije i Krajine.
  3. Uspostavljanje koridora u dolini reke Drine, odnosno eliminisanje Drine kao granice između srpskih država.
  4. Uspostavljanje granica na rekama Uni i Neretvi.
  5. Podela grada Sarajeva na srpski i muslimanski deo i uspostavljanje u svakom od delova efektivne državne vlasti.
  6. Izlaz Republike Srpske na more."
19. Nakon izbijanja oružanog sukoba u Republici Bosni i Hercegovini u proljeće 1992., vojne i paravojne snage bosanskih Srba napale su i okupirale gradove, mjesta i sela u istočnom dijelu zemlje, uključujući i Zvornik, i učestvovala u kampanji etničkog čišćenja koja je imala za posljedicu masovni bijeg civila, bosanskih Muslimana, u enklave Srebrenica, Goražde i Žepa.
20. Dana 19. novembra 1992., general Ratko Mladić, komandant Glavnog štaba VRS-a, izdao je Direktivu op. br. 4. U jednom dijelu ova direktiva Drinskom korpusu nalaže da neprijatelju treba: "nanositi što veće gubitke i prisiliti ga da sa muslimanskim stanovništvom napusti prostore Birača, Žepe i Goražda. Prethodno ponuditi razoružavanje borbeno sposobnih i naoružanih muškaraca, a ako ne pristaje – uništiti ih".
21. Dana 16. aprila 1993., Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija, postupajući u skladu sa glavom VII Povelje Ujedinjenih nacija, usvojio je Rezoluciju br. 819, kojom se od svih strana u sukobu u Republici Bosni i Hercegovini traži da sa Srebrenicom i okolinom Srebrenice postupaju kao sa "zaštićenom zonom" koja se ne smije izlagati oružanim napadima bilo koje vrste niti ikakvom drugom činu neprijateljstva.
22. Dana 4. jula 1994., potpukovnik Slavko Ognjenović, tadašnji komandant Bratunačke brigade, objavio je svim pripadnicima Bratunačke brigade Informaciju, u čijem se za nas važnom dijelu kaže: "Vojsku RS moramo

neprekidno opreмати, obučavati, disciplinovati i pripremati za vršenje tog odlučujućeg zadatka – protjerivanje Muslimana iz enklave Srebrenica. Oko enklave Srebrenica nema povlačenja, već se mora ići naprijed. Neprijatelju treba zagorčavati život i činiti nemogućim privremeni opstanak u enklavi, da bi što prije organizovano masovno napustio enklavu, shvatajući da mu u njoj nema opstanaka.”

23. Dana 8. marta 1995., Vrhovna komanda Oružanih snaga Republike Srpske izdala je Direktivu op. br. 07. U ovoj direktivi predsjednik Republike Srpske, Radovan Karadžić, VRS-u (konkretno Drinskom korpusu VRS-a) nalaže sljedeće: “... izvršiti potpuno fizičko odvajanje Srebrenice od Žepe, čime sprečiti i pojedinačno komuniciranje između ovih enklava. Svakodnevnim planskim i osmišljenim borbenim aktivnostima stvoriti uslove totalne nesigurnosti, nepodnošljivosti i besperspektivnosti daljnjeg opstanaka i života mještana u Srebrenici i Žepi.”
24. Dana 2. jula 1995., u zapovesti za aktivna borbena dejstva kojom se naređuje napad na srebreničku enklavu, general Milenko Živanović je naredio da se napadom na enklavu mora postići da se ona “suzi na gradsko područje”. Dana 2. jula enklava je obuhvatala približno 58 kvadratnih kilometara, a gradsko područje enklave iznosilo je oko 2 (dva) kvadratna kilometra. Do 2. jula 1995., veliki broj Muslimana, stanovnika enklave, živio je van gradskog područja Srebrenice.
25. Dana 6. jula 1995. ili približno tog datuma, jedinice Drinskog korpusa granatirale su Srebrenicu i napale posmatračke punktove Ujedinjenih nacija unutar enklave na kojima su bili Nizozemci. Drinski korpus je nastavio sa napadima na srebreničku enklavu, uključujući granatiranje, do 11. jula 1995., kada su snage “Vukova sa Drine” Zvorničke brigade, Bratunačke brigade, 10. diverzantskog odreda i drugih jedinica VRS-a ušle u Srebrenicu.
26. Tokom nekoliko dana nakon ovog napada na Srebrenicu, snage VRS-a su zarobile, zatočile, po prijekom postupku pogubile i pokopale više od 7.000 muškaraca i mladića bosanskih Muslimana iz enklave Srebrenice, a djecu i žene, bosanske Muslimane, prisilno premjestile izvan enklave. Detalji o ovim događajima i uloga svakog od optuženih navedeni su u paragrafima koji slijede.

INDIVIDUALNA KRIVIČNA ODGOVORNOST

Direktna krivična odgovornost

27. Na osnovu člana 7(1) Statuta Međunarodnog suda, **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** i **DRAGAN JOKIĆ** individualno su odgovorni za krivična djela za koja ih tereti ova izmijenjena optužnica. **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** i **DRAGAN JOKIĆ** počinili su, planirali, poticali, naredili i na druge načine pomogli i podržali planiranje, pripremu i izvršenje ovih zločina za koje su okrivljeni, osim što je u odnosu na genocid VIDOJE BLAGOJEVIĆ pomogao i podržao planiranje, pripremu i izvršenje ovih zločina. Kad u ovoj izmijenjenoj spojenoj optužnici koristi riječ “počinio”, tužilac ne želi da sugeriše da je optuženi nužno fizički i lično izvršio neki od zločina koji mu se stavljaju na teret. Ovi zločini se mogu “počiniti” učestvovanjem u udruženom zločinačkom poduhvatu.

28. **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** podliježe krivičnoj odgovornosti i kao komandant, za radnje svojih podređenih, na osnovu člana 7(3) Statuta Međunarodnog suda, ako je znao ili je bilo razloga da zna da se njegovi podređeni spremaju da počine te radnje ili da su ih činili, a on nije preduzeo potrebne i razumne mjere da te radnje spriječi ili da kazni njihove počinioce.

29. **PARAGRAF BRISAN**

Udruženi zločinački poduhvat

30. **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** i **DRAGAN JOKIĆ**, zajedno sa drugim starješinama i jedinicama VRS-a i MUP-a navedenim u ovoj izmijenjenoj spojenoj optužnici, uključujući Momira Nikolića i Dragana Obrenovića bili su članovi i svjesni učesnici udruženog zločinačkog poduhvata, zajednički cilj kojeg je bio: žene i djecu prisilno premjestiti iz srebreničke enklave u Kladanj, 12. i 13. jula 1995.; te zarobiti, zatočiti, po prijekom postupku strijeljanjem pogubiti, pokopati i nanovo zakopati hiljade bosanskih Muslimana, muškaraca i mladića od 16 do 60 godina iz srebreničke enklave, u periodu od 12. jula 1995. do 19. jula 1995. ili približno do tog datuma. Posljednje poznato primarno pokapanje srebreničkih žrtava bilo je 19. jula 1995. ili približno tog datuma u Glogovi. Početni plan je bio da se po prijekom postupku pogubi više od 1.000 bosansko-muslimanskih muškaraca i mladića od 16 do 60 godina, izdvojenih iz grupe bosanskih Muslimana u Potočarima 12. i 13. jula. Dana 12. jula, taj plan je proširen i na pogubljenje po prijekom postupku preko 6.000 muškaraca i mladića od 16 do 60 godina zarobljenih iz kolone muškaraca bosanskih Muslimana koji su bježali iz srebreničke enklave, u periodu od 12. jula do približno 19. jula 1995. godine. Većina tih muškaraca i mladića iz kolone zarobljena je 13. jula 1995. na cesti Bratunac - Milići. Iako se ovaj udruženi zločinački poduhvat bavio organizovanim i sistematskim pogubljenjima, **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** i **DRAGAN JOKIĆ** mogli su predvidjeti da će snage VRS-a i MUP-a tokom i nakon udruženog zločinačkog poduhvata vršiti i oportunističke krivične radnje kakve su opisane u ovoj optužnici. Snage VRS-a i MUP-a takve su oportunističke krivične radnje izvršile u periodu od 12. jula 1995. do približno 1. novembra 1995. godine. Sprovođenje ovog udruženog zločinačkog poduhvata rezultiralo je pogubljenjem po prijekom postupku približno 7.000 muškaraca i mladića bosanskih Muslimana iz srebreničke enklave.

31. **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** i **DRAGAN JOKIĆ** imali su krivičnu namjeru i stanje svijesti koji se traže za počinjenje pojedinačnih zločina za koje su okrivljeni u ovoj izmijenjenoj spojenoj optužnici, a njihovi postupci značajno su pomogli i pospješili počinjenje tih zločina. Učešće svakog od optuženih u udruženom zločinačkom poduhvatu, te konkretne radnje i odgovornosti opisane u ovoj izmijenjenoj spojenoj optužnici, zadovoljavaju elemente koji se traže za nalaz da su, u smislu člana 7(1) Statuta Međunarodnog suda, **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** i **DRAGAN JOKIĆ** "počinili," "planirali", "poticali", "naredili" i na druge načine "pomogli i podržali" genocid odnosno saučesništvo u genocidu, zločine protiv čovječnosti (uključujući ubistvo, progone, prisilno premještanje i nehumana djela), te ubistvo kao kršenje zakona i običaja ratovanja, osim što je u odnosu na genocid VIDOJE BLAGOJEVIĆ "pomogao i podržao" ovaj zločin. Te konkretne radnje i odgovornosti **VIDOJA BLAGOJEVIĆA** i **DRAGANA JOKIĆA**

opisane su u paragrafima 30, 35-36, 39 i 40-51 ove izmijenjene spojene optužnice. Pored toga, **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** je znao ili je bilo razloga da zna da će njegovi podređeni učestvovati i da jesu učestvovali u tim krivičnim radnjama, a nije preduzeo potrebne i razumne mjere da te radnje spriječi ili da kazni njihove počinioce.

32. Udruženi zločinački poduhvat, kojeg su **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** i **DRAGAN JOKIĆ** bili članovi i ključni učesnici, začeli su i zamislili general Ratko Mladić i drugi 11. i 12. jula 1995. godine, a sprovedli i izvršili pripadnici snaga VRS-a i MUP-a, u vremenskom periodu i sredstvima navedenim u ovoj izmijenjenoj spojenoj optužnici.
33. Među članovima ovog udruženog zločinačkog poduhvata bili su: general Ratko Mladić, komandant VRS-a; general Milenko Živanović, komandant Drinskog korpusa do oko 20:00 sati 13. jula 1995.; general Radislav Krstić, načelnik štaba/zamjenik komandanta do oko 20:00 sati 13. jula 1995., a od tog trenutka komandant Drinskog korpusa; pukovnik Ljubiša Beara, načelnik bezbjednosti Glavnog štaba VRS-a; pukovnik Vujadin Popović, pomoćnik komandanta za bezbjednost Drinskog korpusa; **VIDOJE BLAGOJEVIĆ**, komandant Bratunačke brigade; pukovnik Vinko Pandurević, komandant Zvorničke brigade; **DRAGAN JOKIĆ**, načelnik inženjerije Zvorničke brigade, Dragan Obrenović, zamjenik komandanta i načelnik štaba Zvorničke brigade; Momir Nikolić, pomoćnik komandanta za bezbjednost i obavještajne poslove Bratunačke brigade i razni drugi pojedinci te vojne i policijske jedinice koje uključuju, ali se ne ograničavaju na sljedeće:

Jedinice Drinskog korpusa

Elementi Bratunačke brigade
Elementi Zvorničke brigade
Elementi Vlaseničke brigade
Elementi 5. inženjerijskog bataljona

Jedinice Glavnog štaba

Elementi 10. diverzantskog odreda
Elementi 65. zaštitnog puka

Jedinice MUP-a

Elementi "specijalne policije" Republike Srpske
Elementi bratunačke opštinske policije
Elementi miličke opštinske policije
Elementi zvorničke opštinske policije

Dana 11. jula 1995., četiri jedinice Ministarstva unutrašnjih poslova (MUP) stavljene su pod kontrolu VRS-a.

Kao pomoćnik komandanta (načelnik) za bezbjednost i obavještajne poslove Bratunačke brigade, Momir Nikolić je bio direktno podređen **VIDOJU**

BLAGOJEVIĆU, komandantu Bratunačke brigade, koji je pak bio direktno podređen generalu Radislavu Krstiću, komandantu Drinskog korpusa. Kao načelnik inženjerije Zvorničke brigade, **DRAGAN JOKIĆ** je bio direktno podređen Draganu Obrenoviću, načelniku štaba i zamjeniku komandanta Zvorničke brigade, koji je pak bio direktno podređen pukovniku Vinku Pandureviću, komandantu Zvorničke brigade, i generalu Krstiću. Detaljni pregled vojne strukture VRS-a prilaže se ovoj izmijenjenoj spojenoj optužnici kao Dodatak A.

34. Ovi navodi u vezi s individualnom krivičnom odgovornošću, uključujući navode iz paragrafa o udruženom zločinačkom poduhvatu, ponovno se navode i uključuju u svaku od optužbi koje slijede.

OPTUŽBE

TAČKA 1B (~~Saučesništvo radi počinjenja g~~Genocida)

Svojim radnjama i propustima opisanim u paragrafima koji slijede **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** je počinio:

TAČKA 1B: ~~Saučesništvo radi počinjenja g~~Genocida, kažnjive po članovima 4(3)(e), 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda.

35. U periodu od 11. jula 1995. do 1. novembra 1995., **VIDOJE BLAGOJEVIĆ**, svjestan namjere učesnika udruženog zločinačkog poduhvata sa namjerom da se uništi dio naroda bosanskih Muslimana kao nacionalne, etničke ili vjerske grupe:
- (a) pomogao je i podržao lišavanje je života članove grupe pogubljenjem po prijekom postupku, kako je opisano u paragrafima 30, 35-36, 39 i 40-51; i
  - (b) pomogao je i podržao nanošenje je teške tjelesne ili duševne povrede pripadnicima grupe.
36. Po osnovu svojih funkcija komandanta Bratunačke brigade, **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** bio je odgovoran za sve zarobljenike zarobljene, zatočene ili ubijene u zoni odgovornosti Bratunačke brigade, uključujući i one zarobljenike koji su bili zarobljeni u zoni Bratunačke brigade i zatim sa njihovim znanjem transportirani u zonu Zvorničke brigade na daljnje zatočenje i pogubljenje. Po osnovu svoje funkcije zamjenika komandanta i funkcije vršioca dužnosti komandanta Zvorničke brigade, kako je opisano u ovoj izmijenjenoj spojenoj optužnici, Dragan Obrenović je imao odgovornost za sve zarobljenike zarobljene, zatočene ili ubijene u zoni Zvorničke brigade, uključujući i one zarobljenike koji su bili zarobljeni u zoni Bratunačke brigade i zatim ubijeni u zoni Zvorničke brigade. U svojstvu načelnika štaba, kako je opisano u ovoj izmijenjenoj spojenoj optužnici, Dragan Obrenović je bio odgovoran za omogućavanje planiranja, kontrole, nadzora, organiziranja i izvođenja cjelokupne operacije. Kao načelnik inženjerije Zvorničke brigade, **DRAGAN JOKIĆ** je pomagao u planiranju, nadzoru, organiziranju i izvođenju pokapanja vezanih za ovu operaciju ubijanja. Kao dežurni oficir brigade za dan 14. i 15. jula 1995., **DRAGAN JOKIĆ** je pomagao u koordinaciji veza među starješinama i komandama VRS-a u vezi sa transportom, zatočenjem, pogubljenjem i pokapanjem srebreničkih Muslimana, te je nadređenima davao ili prosljeđivao izvještaje i ažurirane informacije o toku ove operacije ubijanja u cjelini.
37. Odmah nakon pada Srebrenice 11. jula 1995., više starješine VRS-a, među kojima su bili i Ratko Mladić i Radislav Krstić, obavili su pregled grada. Tom prilikom Ratko Mladić je izjavio da je "napokon došao trenutak da se ... Turcima osvetimo na ovom prostoru".
38. Hiljade bosanskih Muslimana iz enklave, uključujući žene, djecu i nešto muškaraca, pobjegle su 11. jula 1995. u bazu UN-a u Potočarima i zatražile zaštitu Nizozemskog bataljona. Istovremeno, približno 15.000 muškaraca, bosanskih

Muslimana iz enklave, uz nešto žena i djece, okupili su se uveče 11. jula 1995. u selima Šušnjari i Jagličići i krenuli u zbjeg krećući se u ogromnoj koloni kroz šumu u pravcu Tuzle. Približno jednu trećinu ove grupe činila su naoružana vojna lica bosanski Muslimani. Ostali su bili civili i nenaoružana vojna lica.

39. Uveče 11. jula i ujutro 12. jula, Ratko Mladić i druge starješine VRS-a sazvali su tri presudna sastanka u hotelu "Fontana" u Bratuncu, u vezi sa daljnjom sudbinom izbjeglica koje su izbjegle u Potočare. Na prvom sastanku, održanom 11. jula oko 20:00 sati, Ratko Mladić se sastao s drugim pripadnicima VRS-a, među kojima je bio i Momir Nikolić, i sa komandom Nizozemskog bataljona. Na tom prvom sastanku Ratko Mladić je zastrašivao komandanta Nizozemskog bataljona i prijetio mu. Drugi sastanak su sazvali Ratko Mladić, Radislav Krstić i drugi pripadnici VRS-a 11. jula oko 23:00 sata, a prisustvovali su mu članovi komande Nizozemskog bataljona i predstavnici bosanskih Muslimana izbjeglih u Potočare. Na tom drugom sastanku, Ratko Mladić je predstavnike bosanskih Muslimana upozorio da njihov narod može ili "opstati ili nestati". Na trećem sastanku, koji su Ratko Mladić, Radislav Krstić i drugi predstavnici VRS-a i civilni predstavnici bosanskih Srba sazvali 12. jula 1995. oko 10:00 sati, a kojem su prisustvovali oficiri Nizozemskog bataljona i predstavnici izbjeglih bosanskih Muslimana, Ratko Mladić je objasnio da će nadgledati "evakuaciju" izbjeglica iz Potočara i da želi da vidi sve vojno sposobne muškarce bosanske Muslimane kako bi se mogla izvršiti provjera da li među njima eventualno ima ratnih zločinaca. Na sastancima u hotelu "Fontana" u periodu od večeri 11. jula do ranog jutra 12. jula 1995., razrađen je plan za transport izbjeglog civilnog stanovništva iz Potočara. Svojim prisustvom na tim sastancima i svojim djelovanjem u Potočarima nakon toga, Momir Nikolić je učestvovao u planiranju i provođenju prisilnog premještanja civila iz Potočara.
40. Izbjegli bosanski Muslimani su ostali u Potočarima i okolini Potočara od 11. jula do 13. jula 1995., a za to vrijeme terorizovali su ih pripadnici VRS-a i MUP-a. Izdvajanje muškaraca odvijalo se u prisustvu Momira Nikolića.
41. Dana 12. jula 1995. ili približno tog datuma, u prisustvu Ratka Mladića, Radislava Krstića, Momira Nikolića i drugih, u blizinu vojne baze UN-a u Potočarima stiglo je približno 50 do 60 autobusa i kamiona. Ubrzo nakon dolaska ovih vozila, počeo je proces prisilnog premještanja žena i djece bosanskih Muslimana. Kad su bosanski Muslimani, žene, djeca i muškarci, počeli ulaziti u autobuse i kamione, vojnici VRS-a i/ili MUP-a odvojili su preko 1.000 muškaraca bosanskih Muslimana od žena i djece i te muškarce 12. i 13. jula 1995. prevezli na mjesta privremenog zatočenja u Bratuncu. Momir Nikolić je bio prisutan i na dužnosti u Potočarima u tom periodu i učestvovao je u izdvajanju i transportu bosanskih Muslimana.
42. Počev oko 12. jula 1995. pa nadalje tokom cijelog perioda organizovanih pogubljenja, pripadnici VRS-a i MUP-a oduzimali su i uništavali ličnu imovinu i predmete u vlasništvu zarobljenih muškaraca bosanskih Muslimana, uključujući njihove lične dokumente i dragocjenosti. To oduzimanje i uništavanje lične imovine i predmeta odvijalo se u vrijeme dok je Momir Nikolić bio prisutan u Potočarima pod komandom i kontrolom **VIDOJA BLAGOJEVIĆA**, na raznim punktovima zarobljavanja i prikupljanja na cesti Bratunac – Milići, te na raznim

mjestima pogubljenja. Pored toga, tokom tih dana koje su proveli u zatočeništvu čekajući pogubljenje, zarobljenici u Potočarima i u Bratuncu nisu dobivali hranu ni medicinsku pomoć, a niti bilo kakve značajnije količine vode.

Oportunističko ubijanje u Potočarima

43. Starješine i vojnici VRS-a i MUP-a su 12. i 13. jula 1995. u Potočarima oportunistički ubili određen broj bosanskih Muslimana. Ta oportunistička ubistva dogodila su se kao prirodna i predvidiva posljedica udruženog zločinačkog poduhvata koji je odmicao. Prije nego što su ubijeni, ti bosanski Muslimani su bili zarobljeni u Potočarima. Momir Nikolić je lično nadzirao postupanje sa zarobljenicima u Potočarima i u tom je periodu bio prisutan i na dužnosti u Potočarima, zajedno s pripadnicima Drinskog korpusa, Bratunačke brigade i MUP-a. Oportunističko ubijanje u Potočarima je za posljedicu imalo sljedeće:

- a) Dana 12. jula, u šumi pored baze UN-a, na budačkoj strani glavne ceste, pronađena su tijela devet muškaraca, bosanskih Muslimana, koji su bili ustrijeljeni.
- b) Dana 12. jula, na oko sedamsto metara od baze UN-a, u potoku iza "bijeke kuće", pronađena su tijela devet ili deset muškaraca, bosanskih Muslimana.
- c) Ujutro 13. jula, u potoku pored baze UN-a u Potočarima, pronađena su tijela šest žena, bosanskih Muslimanki, i pet muškaraca, bosanskih Muslimana.
- d) Dana 13. jula, jedan muškarac, bosanski Musliman, odveden je iza jedne zgrade pored "bijeke kuće" i pogubljen po prijekom postupku.

44. U periodu od 12. jula do oko 17. jula 1995., snage VRS-a i MUP-a zarobile su oko 6.000 muškaraca, bosanskih Muslimana iz kolone muškaraca koji su bježali iz srebreničke enklave, ili su im se oni sami predali. Momir Nikolić je 13. jula 1995. bio prisutan na cesti Bratunac-Milići i učestvovao je u zarobljavanju i zatočavanju zarobljenih bosanskih Muslimana u toj zoni. Izuzev onih zarobljenika koji su direktno prevezeni na mjesta pogubljenja, zarobljenici uhvaćeni iz kolone 13. jula 1995. odvedeni su na ista mjesta privremenog zatočenja u Bratuncu i njegovoj okolini kao i muškarci izdvojeni u Potočarima.

Oportunističko ubijanje u Bratuncu

45. Oficiri i vojnici VRS-a i MUP-a su oportunistički ubili određen broj bosansko-muslimanskih zarobljenika privremeno zatočenih u Bratuncu u školama, zgradama i vozilima parkiranim uz cestu. Ta oportunistička ubistva dogodila su se kao prirodna i predvidiva posljedica udruženog zločinačkog poduhvata. Ta oportunistička ubistva dogodila su se između 12. jula i približno 15. jula 1995., na raznim mjestima u Bratuncu, odnosno:

- a) Počev od približno 22:00 sata dana 12. jula pa do 13. jula, više od 50 muškaraca, bosanskih Muslimana, odvedeno je iz hangara iza Osnovne škole "Vuk Karadžić" u Bratuncu i pogubljeno po prijekom postupku.

- b) Dana 13. jula, približno u 21:30 sati, dva muškarca, bosanska Muslimana, skinuta su sa kamiona u samom mjestu Bratuncu, odvedena u obližnju garažu i po prijekom postupku pogubljena.
- c) Uveče 13. jula, jedan mentalno retardirani muškarac, bosanski Musliman, izveden je iz autobusa parkiranog pred Osnovnom školom "Vuk Karadžić" u Bratuncu i pogubljen po prijekom postupku.
- d) Tokom dana 13. jula, jednog bosanskog Muslimana su tukli puškom u predjelu glave u školi "Vuk Karadžić" i nakon toga ga odveli i po prijekom postupku pogubili. Tokom dana 13. jula po prijekom postupku su pogubljeni i mnogi drugi muškarci bosanski Muslimani zatočeni u osnovnoj školi "Vuk Karadžić".
- e) Uveče 13. jula, četiri mladića bosanska Muslimana odvedena su sa lokacije škole "Vuk Karadžić" i po prijekom postupku pogubljena.
- f) U periodu od 13. jula uveče do jutra 15. jula, muškarce bosanske Muslimane su učestalo i dosljedno odvodili sa lokacije Osnovne škole "Vuk Karadžić" i po prijekom postupku pogubljivali.

Oni zarobljenici bosanski Muslimani koji su preživjeli privremeno zatočenje u Bratuncu odvezeni su u periodu od 13. do 15. jula 1995. u zonu Zvornika na daljnje zatočenje i pogubljenje. Pripadnici čete Vojne policije Bratunačke brigade, pod komandom i kontrolom **VIDOJA BLAGOJEVIĆA**, učestvovali su u stražama koje su čuvale te zarobljenike i pratile ih na mjesta u zoni odgovornosti Zvorničke brigade gdje će oni biti držani i pogubljeni. Momir Nikolić je rukovodio i koordinirao vod Vojne policije Bratunačke brigade u pogledu pitanja vezana za transport, zatočenje i pogubljenje zarobljenika pod starješinstvom **VIDOJA BLAGOJEVIĆA**, komandanta brigade. Kao zamjenik komandanta Zvorničke brigade, Dragan Obrenović je bio odgovoran za izviđanje i određivanje mjesta za to zatočenje i pogubljenje, te za pripreme za prihvata hiljada zarobljenika u zoni odgovornosti svoje brigade.

Organizovana masovna pogubljenja

46. Tokom sedam dana, u periodu od 12. jula do oko 19. jula 1995., snage VRS-a i MUP-a učestvovali su u planiranom i organizovanom masovnom pogublivanju i pokapanju hiljada zarobljenih bosansko-muslimanskih muškaraca iz srebreničke enklave. Ta operacija organizovanog ubijanja širokih razmjera odvijala se na raznim mjestima u Srebrenici, Bratuncu, Zvorniku i njihovoj okolini, uključujući sljedeće:
- 46.1 **Potočari:** Dana 12. jula 1995., između fabrike cinka i "Alijine kuće", vojnici VRS-a i/ili MUP-a po prijekom postupku su, odrubljivanjem glava, pogubili približno osamdeset do stotinu muškaraca bosanskih Muslimana. Tijela su zatim odvezena kamionom. Momir Nikolić se 12. jula 1995. godine nalazio u Potočarima, nedaleko od "Alijine kuće".
  - 46.2 **Rijeka Jadar:** Dana 13. jula 1995. oko 11:00 sati, malo odjeljenje vojnika među kojima je bio najmanje jedan policajac iz bratunačke policije (MUP

Bratunac), radeći zajedno sa pojedincima i jedinicama VRS-a i/ili MUP-a, zarobilo je približno 16 muškaraca bosanskih Muslimana iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave, prevezlo ih iz Konjević Polja na jedno mjesto na osami na obali Jadra i po prijekom postupku pogubilo 15 od njih 16. Jedan je bio samo ranjen i uspio je da pobjegne.

- 46.3 **Dolina Cerske:** Dana 13. jula 1995. u ranim popodnevrim satima, vojnici VRS-a i/ili MUP-a prevezli su oko 150 muškaraca bosanskih Muslimana na jedno mjesto uz neasfaltirani put u dolini Cerske, udaljeno oko 3 (tri) kilometra od Konjević Polja, po prijekom ih postupku pogubili i pomoću teške mehanizacije zatrpali zemljom.
- 46.4 **Skladište u Kravici:** Dana 13. jula 1995. u ranim večernjim satima, vojnici VRS-a i/ili MUP-a po prijekom postupku su pogubili preko 1.000 muškaraca bosanskih Muslimana zatočenih u velikom skladištu u selu Kravica. Za ubijanje bosanskih Muslimana u skladištu vojnici su koristili automatsko oružje, ručne bombe i drugo oružje. Između 14. i 16. jula 1995., stigla je teška mehanizacija i tijela žrtava prebacila u dvije velike masovne grobnice u obližnjim selima Glogova i Ravnice. U toj operaciji uklanjanja i pokapanja tijela učestvovali su vojnici Zvorničke brigade pod rukovođenjem **DRAGANA JOKIĆA**. Pojam "rukovođenje" kako se koristi u ovom i narednim paragrafima uključuje planiranje, nadziranje, organizovanje i izvršenje.
- 46.5 **Tišća:** Cijelog dana 13. jula 1995., vojnici VRS-a i/ili MUP-a prevozili su žene i djecu bosanske Muslimane, koji su u Potočarima bili odvojeni od muških članova svojih porodica, u Luke, selo u blizini Tišće. Vojnici VRS-a iz Vlaseničke brigade Drinskog korpusa odabrali su i izdvojili iz te grupe u Tišći nešto preostalih muškaraca i mladića bosanskih Muslimana, te neke od žena, bosanskih Muslimanki, dok su ostatak grupe prisilno premjestili na bosansko-muslimansku teritoriju. Tokom cijelog dana 13. jula 1995., vojnici VRS-a su izdvojene muškarce i žene, bosanske Muslimane, tjerali pješice do obližnje škole, gdje su ih vrijeđali i napadali. Uveče 13. jula 1995. ili približno u to vrijeme i tokom dana 14. jula 1995., vojnici VRS-a i/ili MUP-a su 25 muškaraca bosanskih Muslimana iz škole ukrkali u kamion, odvezli ih na obližnji pašnjak na osami i po prijekom ih postupku pogubili automatskim oružjem.
- 46.6 **Orahovac (kod Lažeta):** U kasnim večernjim satima 13. jula i tokom dana 14. jula 1995., pripadnici voda Vojne policije Bratunačke brigade, radeći zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama, prevezli su iz Bratunca i njegove okoline u školu u Grbavcima u selu Orahovac stotine muškaraca bosanskih Muslimana. To su bili muškarci bosanski Muslimani zarobljeni iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave ili izdvojeni u Potočarima. Dana 14. jula 1995., pripadnici VRS-a, među kojima su bili pripadnici čete Vojne policije Zvorničke brigade pod komandom i kontrolom Dragana Obrenovića, čuvali su muškarce bosanske Muslimane zatočene u školi u Grbavcima i stavili im poveze na oči. U ranim popodnevrim satima 14. jula 1995., pripadnici VRS-a te su muškarce bosanske Muslimane iz škole u Grbavcima odvezli na obližnje polje, gdje

su lica među kojima su bili i pripadnici 4. bataljona Zvorničke brigade pod komandom i kontrolom Dragana Obrenovića, naredila zarobljenicima da siđu s kamiona i po prijekom ih postupku pogubila automatskim oružjem. Ubijeno je približno 1.000 muškaraca bosanskih Muslimana. Dana 14. i 15. jula 1995., pripadnici inženjerske čete Zvorničke brigade, pod rukovođenjem **DRAGANA JOKIĆA**, teškom su mehanizacijom žrtve pokapali u masovne grobnice na samom mjestu pogubljenja dok su pogubljenja i dalje trajala. Uveče 14. jula, mjesta pokapanja osvjetljavala su tokom pogubljenja svjetla inženjerske mehanizacije.

- 46.7 **Škola u Petkovicima:** Dana 14. jula 1995., pripadnici VRS-a i/ili MUP-a prevezli su približno 1.000 muškaraca bosanskih Muslimana sa mjesta zatočenja u Bratuncu i okolini do škole u Petkovicima. To su bili muškarci bosanski Muslimani zarobljeni iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave ili izdvojeni u Potočarima. Dana 14. jula i u ranim jutarnjim satima 15. jula 1995., pripadnici VRS-a i/ili MUP-a udarali su, tukli, fizički zlostavljali i pucali iz automatskog oružja u muškarce bosanske Muslimane zatočene u toj školi. Kao zamjenik komandanta Zvorničke brigade koji je u odsutnosti komandanta preuzeo komandu nad brigadom, Dragan Obrenović vršio je dužnosti komandovanja, kontrole i koordinacije u vezi sa zatočenjem zarobljenika u školi u Petkovicima.
- 46.8 **Brana kod Petkovaca:** Uveče 14. jula 1995. ili približno u to vrijeme, te u ranim jutarnjim satima 15. jula 1995., pripadnici VRS-a iz Zvorničke brigade pod komandom i kontrolom Dragana Obrenovića, uključujući vozače i kamione iz 6. pješadijskog bataljona Zvorničke brigade, prevezli su preživjele iz grupe od približno 1.000 muškaraca bosanskih Muslimana iz škole u Petkovicima do jednog mjesta ispod brane kod Petkovaca. Vojnici VRS-a ili MUP-a su ih okupili ispod brane i po prijekom ih postupku pogubili automatskim oružjem. Ujutro 15. jula 1995., pripadnici VRS-a iz inženjerske čete Zvorničke brigade, radeći pod rukovođenjem **DRAGANA JOKIĆA**, te zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama, pomoću rovokopača i druge teške mehanizacije pokapali su žrtve dok su pogubljenja i dalje trajala.
- 46.9 **Škola u Pilici:** Dana 14. i 15. jula 1995. ili približno tih datuma, pripadnici VRS-a i/ili MUP-a prevezli su približno 1.200 muškaraca bosanskih Muslimana sa mjesta zatočenja u Bratuncu do škole u Pilici. To su bili muškarci bosanski Muslimani zarobljeni iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave ili izdvojeni u Potočarima. Dana 14. i 15. jula 1995. ili približno tih datuma, vojna lica, pripadnici VRS-a, automatskim oružjem su po prijekom postupku pogubila mnoge od muškaraca bosanskih Muslimana dovezenih do škole ili u njoj zatočenih. Dana 17. jula 1995., pripadnici VRS-a iz bataljona "R" Zvorničke brigade, pod starješinstvom Dragana Obrenovića u svojstvu načelnika štaba Zvorničke brigade, pokupili su leševe žrtava iz škole u Pilici i prevezli ih na Vojnu ekonomiju Branjevo. Dana 17. jula 1995., inženjerska četa Zvorničke brigade, pod rukovođenjem **DRAGANA JOKIĆA**, te zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama, pokopala je žrtve pogubljenja iz škole u Pilici u masovnu grobnicu na Vojnoj ekonomiji Branjevo.

- 46.10 **Vojna ekonomija Branjevo:** Ujutro 16. jula 1995., pripadnici VRS-a su preostale ljude iz grupe od približno 1.200 muškaraca bosanskih Muslimana iz škole u Pilici autobusom prevezli na Vojnu ekonomiju Branjevo. To su bili muškarci bosanski Muslimani zarobljeni iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave ili izdvojeni u Potočarima. Nakon što su ti muškarci bosanski Muslimani dovezeni na Vojnu ekonomiju Branjevo, po prijekom su ih postupku strijeljanjem iz automatskog oružja pogubili pripadnici 10. diverzantskog odreda i elemenata Bratunačke brigade pod komandom i kontrolom **VIDOJA BLAGOJEVIĆA**, radeći zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama. Dana 17. jula 1995., pripadnici VRS-a iz inženjerijske čete Zvorničke brigade, pod starješinstvom Dragana Obrenovića u svojstvu načelnika štaba Zvorničke brigade i pod rukovođenjem **DRAGANA JOKIĆA**, te zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama, pokopali su stotine žrtava u obližnju masovnu grobnicu.
- 46.11 **Dom kulture u Pilici:** Dana 16. jula 1995., pripadnici VRS-a iz Bratunačke brigade, pod komandom i kontrolom **VIDOJA BLAGOJEVIĆA**, otišli su do obližnjeg sela Pilica da bi, radeći zajedno sa drugim pripadnicima VRS-a i/ili MUP-a, po prijekom postupku, automatskim oružjem, pogubili približno 500 muškaraca u zgradi Doma kulture u Pilici. To su bili muškarci bosanski Muslimani zarobljeni iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave ili izdvojeni u Potočarima. Dana 17. jula 1995., pripadnici VRS-a iz bataljona "R" Zvorničke brigade, pod starješinstvom Dragana Obrenovića u svojstvu načelnika štaba Zvorničke brigade, pokupili su leševe žrtava iz Doma kulture u Pilici i prevezli ih na Vojnu ekonomiju Branjevo. Dana 17. jula 1995., inženjerijska četa Zvorničke brigade, pod starješinstvom Dragana Obrenovića u svojstvu načelnika štaba Zvorničke brigade i rukovođenjem **DRAGANA JOKIĆA**, učestvovala je u pokapanju žrtava pogubljenja iz škole u Pilici u masovnu grobnicu na Vojnoj ekonomiji Branjevo.
- 46.12 **Kozluk:** Dana 16. jula 1995. ili prije tog datuma, vojnici VRS-a i/ili MUP-a, radeći zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama, prevezli su oko 500 muškaraca bosanskih Muslimana na jedno mjesto na osami u blizini Kozluka, koje se nalazilo u zoni odgovornosti Zvorničke brigade, i po prijekom ih postupku pogubili automatskim oružjem. To su bili muškarci bosanski Muslimani zarobljeni iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave ili izdvojeni u Potočarima. Dana 16. jula 1995., vojnici VRS-a iz inženjerijske čete Zvorničke brigade, pod starješinstvom Dragana Obrenovića u svojstvu načelnika štaba Zvorničke brigade i pod rukovođenjem **DRAGANA JOKIĆA**, zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama, pokopali su žrtve pogubljenja u obližnju masovnu grobnicu.

Oportunističko ubijanje u zonama Bratunačke i Zvorničke brigade

47. I tokom i nakon kampanje organizovanih pogubljenja, pripadnici VRS-a i MUP-a oportunistički su ubijali zarobljene muškarce, bosanske Muslimane iz srebreničke enklave, što je trajalo sve do oko 1. novembra 1995. godine. To oportunističko ubijanje, koje je bilo prirodna i predvidiva posljedica udruženog zločinačkog

poduhvata, kojeg su **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** i **DRAGAN JOKIĆ** bili ključni članovi i učesnici, odvijalo se u zonama odgovornosti i Bratunačke i Zvorničke brigade. Oportunističko ubijanje u zonama Bratunačke i Zvorničke brigade uključuje sljedeće:

Zona Bratunačke brigade

- 47.1 Nova Kasaba: Negdje od 13. jula pa do 27. jula 1995., pripadnici VRS-a i/ili MUP-a zarobili su i pogubili 33 muškarca bosanska Muslimana iz kolone u bijegu iz srebreničke enklave. Najmanje 26 od ovih žrtava bile su pogubljene po prijekom postupku nakon što su ih stavili u dvije nedugo prije toga iskopane grobnice. Dvadeset sedmorici od ta 33 muškarca ruke su prilikom pogubljenja bile vezane na leđima. Te grobnice su bile u blizini sela Nova Kasaba.
- 47.2 Konjević Polje: Negdje od 13. jula pa do 27. jula 1995., vojnici VRS-a i/ili MUP-a zarobili su dva muškarca bosanska Muslimana iz kolone, stavili ih u jamu u blizini sela Konjević Polje, po prijekom ih postupku pogubili i pokopali.
- 47.3 Glogova: Negdje od 17. jula pa do 27. jula 1995., vojnici VRS-a i/ili MUP-a zarobili su 12 muškaraca bosanskih Muslimana iz kolone, vezali ih u šest parova, sve ih ustrijelili pucanjem u glavu i pokopali u masovnu grobnicu u blizini sela Glogova.
- 47.4 Supermarket u Kravici: Tokom noći 13. jula na 14. jula, kod supermarketa u Kravici, jedan vojnik VRS-a ili MUP-a stavio je cijev svoje puške jednom zarobljenom bosanskom Muslimanu u usta i po prijekom ga postupku pogubio. U istom periodu, vojnici VRS-a i/ili MUP-a takođe su udarali, tukli kundacima i po prijekom postupku pogubili zarobljene bosanske Muslimane koji su bili zatočeni u kamionima kod supermarketa. Svi ti zarobljenici bili su zarobljeni iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave ili izdvojeni u Potočarima.
- 47.5 Bratunačka brigada: Negdje od 12. jula pa do 1. novembra 1995., snage MUP-a su zarobile šest muškaraca bosanskih Muslimana iz Srebrenice, predale ih na ispitivanje pripadnicima bezbjednosti iz Bratunačke brigade pod komandom i kontrolom VIDOJA BLAGOJEVIĆA i pod rukovođenjem Momira Nikolića, da bi zatim te ljude po prijekom postupku pogubila nepoznata lica. Jednog od tih ljudi (Rešida Sinanovića) zarobili su pripadnici MUP-a Republike Srpske (RS) i predali ga prije pogubljenja lično Momiru Nikoliću. Lični podaci te šestorice muškaraca bosanskih Muslimana su sljedeći:
- (a) Zazif AVDIĆ, od oca Rame, rođen 15. septembra 1954.
  - (b) Munib DEDIĆ, od oca Emina, rođen 26. aprila 1956.
  - (c) Aziz HUSIĆ, od oca Osmana, rođen 08. aprila 1966.
  - (d) Rešid SINANOVIĆ, od oca Rahmana, rođen 15. oktobra 1949.
  - (e) Mujo HUSIĆ, od oca Osmana, rođen 27. avgusta 1961.
  - (f) Hasib IBIŠEVIĆ, od oca Ibrahima, rođen 27. februara 1964.

Zona Zvorničke brigade

47.6 **Nezuk:** Dana 19. jula 1995., pripadnici VRS-a iz 16. brigade 1. krajiškog korpusa pretpočinjeni Zvorničkoj brigadi, pod rukovođenjem Dragana Obrenovića u svojstvu načelnika štaba i shodno njegovom direktnom vodstvu, zarobili su desetak muškaraca bosanskih Muslimana iz kolone i po prijekom ih postupku pogubili automatskim oružjem na jednom mjestu u blizini Nezuka.

47.7 **Zvornička brigada:** Dana 19. jula 1995. ili oko tog datuma, snage VRS-a i/ili MUP-a su u zoni odgovornosti Zvorničke brigade zarobile sljedeća četiri muškarca, bosanska Muslimana iz kolone, i predale ih pripadnicima bezbjednosti Zvorničke brigade pod rukovođenjem Dragana Obrenovića u svojstvu načelnika štaba Zvorničke brigade:

- (a) Sakiba KIVIRIĆA, od oca Salka, rođenog 24. juna 1964.
- (b) Emina MUSTAFIĆA, od oca Rifeta, rođenog 7. oktobra 1969.
- (c) Fuada ĐJOZIĆA, od oca Senusije, rođenog 2. maja 1965.
- (d) Almira HALILOVIĆA, od oca Sulje, rođenog 25. avgusta 1980.

Dana 22. jula 1995., pripadnici Zvorničke brigade su te muškarce ispitivali, da bi ih neko vrijeme nakon toga po prijekom postupku pogubila nepoznata lica koja su radila zajedno sa pripadnicima bezbjednosti Zvorničke brigade.

47.8 **Zvornička brigada:** Dana 20. avgusta 1995., Džemaila SALIHOVIĆA, bosanskog Muslimana iz Srebrenice, zarobile su kod Kalesije snage Zvorničke brigade dok je pokušavao da pređe na teritoriju koju su držali Muslimani. Gospodina Salihovića su ispitivali pripadnici Zvorničke brigade pod rukovođenjem Dragana Obrenovića u svojstvu načelnika štaba Zvorničke brigade da bi ga neko vrijeme nakon toga po prijekom postupku pogubila nepoznata lica.

48. Od približno 18. jula pa do oko 1. novembra, u zonama Bratunačke i Zvorničke brigade, snage VRS-a i MUP-a zarobile su ili pobile još ljudi iz kolone bosanskih Muslimana.
49. Prije, za vrijeme i nakon ubijanja i masovnih pogubljenja koja su se odvijala od 12. jula do 1. novembra 1995., **VIDOJE BLAGOJEVIĆ**, kao komandant Bratunačke brigade, kako je već opisano u ovoj izmijenjenoj spojenoj optužnici, znao je ili je bilo razloga da zna da će njegovi podređeni učestvovati i da jesu učestvovali u tim krivičnim radnjama, a nije spriječio niti kaznio nikoga od onih koji su bili odgovorni za vršenje tih fizičkih zlostavljanja, pogubljenja i pokapanja u zoni odgovornosti Bratunačke i Zvorničke brigade.
50. **PARAGRAF BRISAN**
51. Od približno 1. avgusta 1995. pa do oko 1. novembra 1995., pripadnici VRS-a i MUP-a učestvovali su u organizovanim i opsežnim naporima da se prikriju

ubijanja i pogubljenja u zonama odgovornosti Zvorničke i Bratunačke brigade, tako što su nanovo zakapali tijela koja su otkopali iz primarnih masovnih grobnica na sljedećim lokacijama: Vojna ekonomija Branjevo, Kozluk, brana kod Petkovaca, Orahovac i Glogova; a prebacili su ih u sekundarne grobnice na: dvanaest lokacija uz "Čančarski put" (sa tijelima sa Vojne ekonomije Branjevo i iz Kozluka), četiri lokacije kod Lipnja (sa tijelima sa brane kod Petkovaca), sedam lokacija kod Hodžića (sa tijelima iz Orahovca), te na sedam lokacija kod Zelenog Jadra (sa tijelima iz Glogove). Ta operacija ponovnog pokapanja bila je prirodna i predvidiva posljedica plana pogubljenja i primarnog pokapanja zamišljenog u udruženom zločinačkom poduhvatu. U toj operaciji ponovnog pokapanja učestvovala su snage inženjerijske čete Zvorničke brigade pod rukovođenjem **DRAGANA JOKIĆA** te pod komandom, kontrolom i rukovođenjem Dragana Obrenovića. Dana 16. oktobra 1995., Momir Nikolić, pod komandom i kontrolom **VIDOJA BLAGOJEVIĆA**, učestvovao je u otkapanju i ponovnom zakapanju žrtava pogubljenja.

52. **PARAGRAF BRISAN**

53. **PARAGRAF BRISAN.**

54. Ponašanje **VIDOJA BLAGOJEVIĆA** ispunjava tri elementa koji se traže za pomaganje i podržavanje saradništvo u genocidau, konkretno:

- a) da je optuženi neposredno i značajno doprineo bio saradnik u počinjenju zločina,
- b) da zločin jeste počinjen, i
- c) da je optuženi bio svjestan toga da su osobe koje su se počinile zločin imale namjeru da počinu zločin u cilju pospješivanja čini radi ostvarenja namjere da se u cijelosti ili djelimično uništi jedna nacionalna, etnička, rasna ili vjerska grupa kao takva.

Te,

TAČKA 2 **(Istrebljivanje)**

Svojim radnjama i propustima opisanim u prethodnim paragrafima, **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** i **DRAGAN JOKIĆ** su počinili:

TAČKA 2: Istrebljivanje, **ZLOČIN PROTIV ČOVJEČNOSTI**, kažnjiv po članovima 5(b), 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda, pri čemu se **DRAGAN JOKIĆ** ne tereti po članu 7(3).

55. Ponašanje **VIDOJA BLAGOJEVIĆA** i **DRAGANA JOKIĆA** ispunjava četiri elementa koji se traže za istrebljivanje kao zločin protiv čovječnosti, konkretno:

- a) da je postojao oružani sukob,

- b) da su radnja ili propust optuženog ili podređenog, na način povezan sa rasprostranjenim ili sistematskim napadom usmjerenim protiv civilnog stanovništva, prouzrokovali smrt žrtve,
- c) da su radnja ili propust bili protivpravni, te iz namjere, svjesnog nehata ili grubog nehata, i
- d) da je optuženi bio svjestan šireg konteksta u kojem se odvija njegovo ponašanje.

Te,

TAČKA 3-4 (Ubistvo)

Svojim radnjama i propustima opisanim u prethodnim paragrafima, **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** i **DRAGAN JOKIĆ** su počinili:

TAČKA 3: Ubistvo, **ZLOČIN PROTIV ČOVJEČNOSTI**, kažnjiv po članovima 5(a), 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda, pri čemu se **DRAGAN JOKIĆ** ne tereti po članu 7(3).

56. Ponašanje **VIDOJA BLAGOJEVIĆA** i **DRAGANA JOKIĆA** ispunjava četiri elementa koji se traže za ubistvo kao zločin protiv čovječnosti, konkretno:

- e) da je postojao oružani sukob,
- f) da je optuženi, na način povezan sa rasprostranjenim ili sistematskim napadom usmjerenim protiv civilnog stanovništva, prouzrokovao smrt jedne ili više osoba,
- g) da je takvim ponašanjem optuženi imao namjeru da liši života ili nanese tešku povredu ispoljavajući bezobzirnu nebrigu za ljudski život, i
- h) da je optuženi bio svjestan šireg konteksta u kojem se odvija njegovo ponašanje.

Te,

TAČKA 4: Ubistvo, **KRŠENJE ZAKONA I OBIČAJA RATOVANJA**, kažnjivo po članovima 3, 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda, pri čemu se **DRAGAN JOKIĆ** ne tereti po članu 7(3).

57. Ponašanje **VIDOJA BLAGOJEVIĆA** i **DRAGANA JOKIĆA** ispunjava četiri elementa koji se traže za ubistvo kao kršenje zakona i običaja ratovanja, konkretno:

- a) da je postojao neksus između ubistva i oružanog sukoba,
- b) da je ponašanje optuženog prouzrokovalo smrt jedne ili više osoba,
- c) da je takvim ponašanjem optuženi imao namjeru da liši života ili nanese tešku povredu ispoljavajući bezobzirniju nebrigu za ljudski život, i
- d) da su žrtva ili žrtve bile osobe koje ne učestvuju aktivno u neprijateljstvima.

Te,

TAČKA 5 (Progona)

Svojim radnjama i propustima navedenim u prethodnim paragrafima, **VIDOJE BLAGOJEVIĆ** i **DRAGAN JOKIĆ** su počinili:

TAČKA 5: Progone na političkoj, rasnoj i vjerskoj osnovi, **ZLOČIN PROTIV ČOVJEČNOSTI**, uključujući ubistvo, okrutno i nehumano postupanje, terorisanje civilnog stanovništva, uništavanje lične imovine i prisilno premještanje (posljednje se ne odnosi na **DRAGANA JOKIĆA**), kažnjiv po članovima 5(h), 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda, pri čemu se **DRAGAN JOKIĆ** ne tereti po članu 7(3).

58. Ponašanje **VIDOJA BLAGOJEVIĆA** i **DRAGANA JOKIĆA** ispunjava četiri elementa koji se traže za progone kao zločin protiv čovječnosti, konkretno:

- a) da je postojao oružani sukob,
- b) da je optuženi, na način povezan sa rasprostranjenim ili sistematskim napadom usmjerenim protiv civilnog stanovništva, počinio radnje ili propuste nad žrtvom ili populacijom-žrtvom kršeći time neko osnovno odnosno temeljno ljudsko pravo,
- c) da je ponašanje optuženog imalo političku, rasnu ili vjersku osnovu, kao i traženu diskriminacionu namjeru, i
- d) da je optuženi bio svjestan šireg konteksta u kojem se odvija njegovo ponašanje.

59. Kao što je opisano u ovoj izmijenjenoj spojenoj optužnici, zločin progona počinjen je, izvršen i sproveden sljedećim sredstvima i načinom:

- a) ubistvom hiljada civila bosanskih Muslimana uključujući muškarce, žene, djecu i starce,
- b) okrutnim i nečovječnim postupanjem sa civilima bosanskim Muslimanima, uključujući teška premlaćivanja u Potočarima i u objektima za zatočavanje u Bratuncu i Zvorniku,

- c) terorisanjem civila bosanskih Muslimana u Srebrenici i u Potočarima,
- d) uništavanjem lične imovine i predmeta u vlasništvu bosanskih Muslimana,
i
- e) prisilnim premještanjem bosanskih Muslimana iz srebreničke enklave.

Te,

TAČKA 6
(Nehumana djela (Prisilno premještanje))

Svojim radnjama i propustima opisanim u paragrafima 2, 3, 18-20, 30, 31, 33 i 37-41,
VIDOJE BLAGOJEVIĆ je počinio:

TAČKA 6: Nehumana djela (prisilno premještanje), **ZLOČIN PROTIV**
ČOVJEČNOSTI, kažnjiv po članovima 5(i), 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda.

Dana 14. maja 2004.
U Hagu,
Nizozemska

/potpisano/
Carla Del Ponte,
tužilac